

# ΑΝΤΙΑΙΡΕΤΙΚΟ ΕΓΚΟΛΠΙΟ

Έκδοση ΙΣΤ΄ ἐπισημμένη

«Πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς Γραφάς»  
(Ματθ. 22,29)

ΕΚΔΟΣΙΣ  
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ» ΤΗΛ. 274-518  
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

τοῦ Πνεύματος».

Γαλ. 4,6· «Ὅτι δέ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ κρᾶζον...».

Ἐφεσ. 4,4-6· «Ἐν σῶμα καὶ ἐν Πνεῦμα...εἰς Κύριος, μία πίστις... εἰς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων...».

Β' Θεσ. 3,5· «Ὁ δὲ Κύριος κατευθῆναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ».

Α' Πέτρ. 1,2· «Κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ Πατρὸς, ἐν ἀγιασμῷ Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ραντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ».

## 2. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΟΜΟΟΥΣΙΟΣ Τῷ ΠΑΤΡΙ ΚΑΙ ΘΕΟΣ ΑΛΗΘΙΝΟΣ

*Π. Διαθήκη:*

Ψαλμ. 2,7· «...υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε».

Ψαλμ. 44,7· «Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος...».

Ψαλμ. 109,1· «Εἶπεν, ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου...».

*Κ. Διαθήκη:*

**α'. Ὁ Χριστὸς εἶναι ἴσος μετὸν Πατέρα.**

Ἰωάν. 5,18· «... ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ».

Ἰωάν. 10,31-33· «... καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν».

Ἰωάν. 14,8-10· «...οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι;».

Φιλιπ. 2,5-6· «Ὅς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἀρπαγμὸν ἠήρησατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ...».

**β'. Ὁ Υἱὸς εἶναι ἀναρχος καὶ αἰώνιος.**

Ἰωάν. 8,58· «Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμι».

Ρωμ. 9,5· «...ὁ ὢν ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν».

Ἐβρ. 13,8· «Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας».

Ἀποκ. 1,8· «Ἐγὼ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω...ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος...».

Ἀποκ. 22,13· «Ἐγὼ τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἀρχὴ καὶ τέλος».

## γ'. Ὁ Υἱός εἶναι ἀθάνατος ὡς ὁ Πατήρ

Α' Τιμόθ. 6,16· «...ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον...».

Ἄποκ. 1,18· «...καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἐγενόμην νεκρός, καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων».

## δ'. Ὁ Υἱός εἶναι πανταχοῦ παρών

Ματθ. 18,20· «Οὐ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἔμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν».

Ματθ. 28,20· «...καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας...».

Ἰωάν. 3,13· «Καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ».

Ἰωάν. 14,23· «Καὶ πρὸς αὐτὸν ἔλευσόμεθα καὶ μονήν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν».

## ε'. Ὁ Υἱός εἶναι παντογνώστης

Ματθ. 9,4· «Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν...».

Ματθ. 11,27· «...οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγνώσκει εἰ μὴ ὁ υἱός...».

Λουκ. 6,8· «Αὐτὸς δὲ ᾔδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν».

Λουκ. 9,47· «Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν...».

Λουκ. 11,17· «Αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς...».

Ἰωάν. 2,24· «Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας».

Ἄποκ. 2,23· «...ἐγὼ εἰμι ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας...».

## στ'. Ὁ Υἱός συγχωρεῖ ἁμαρτίας

Μάρκ. 2,5-10· «...λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον, ἀφέωνται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου...».

Μάρκ. 2,10· «ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἁμαρτίας ἐπὶ τῆς γῆς».

Λουκ. 7,48-49· «...εἶπεν αὐτῇ· ἀφέωνται σοι αἱ ἁμαρτίαι».

## ζ'. Ὁ Υἱός προσκυνεῖται ὡς Θεός

Ἰωάν. 5,23· «...ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν υἱόν, καθὼς τιμῶσι τὸν πατέρα».

Ἰωάν. 9,38· «Ὁ δὲ ἔφη· πιστεύω, Κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ».

Ρωμ. 14,11· «Ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, ὅτι ἐμοὶ κάμ-

πει πᾶν γόνυ...».

Φίλιπ. 2,10· «...ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων...».

Ἐβρ. 1,6· «...καὶ προσκνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ».

### η'. Ὁ Υἱὸς εἶναι Βασιλεὺς καὶ Κύριος

Λουκ. 1,33· «...καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας».

Ἰωάν. 18,36· «...ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου».

Α' Τιμόθ. 6,15· «Ἦν καιροῖς ἰδίους δεῖξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν κυριούντων».

Ἄποκ. 17,14· «... καὶ τὸ ἄρνιον νικήσει αὐτούς, ὅτι κύριος κυρίων ἐστὶ καὶ βασιλεὺς βασιλέων...».

Ἄποκ. 19,16· «...καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον, βασιλεὺς βασιλέων καὶ κύριος κυρίων».

### θ'. Ὁ Υἱὸς εἶναι γέννημα τοῦ Πατρὸς καὶ ὄχι κτίσμα

Ἰωάν. 1,18· «...ὁ μονογενὴς Υἱὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο».

Ἰωάν. 3,16–18· «... ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν...».

Κολ. 1,15· «Ὁς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως».

Ἐβρ. 1,5· «... υἱὸς μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε...»

### ι'. Ὁ Υἱὸς εἶναι Θεὸς ἀληθινός.

Ἰωάν. 1,1· «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος».

Ἰωάν. 20,28· «Καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου».

Ρωμ. 9,5· «... καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας».

Α' Τιμόθ. 3,16· «... Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι...».

Α' Ἰωάν. 5,20· «... οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος».

Ἰούδα 4· «... τὸν μόνον δεσπότην καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνούμενοι...».

### ια'. Ὁ Ἰησοῦς εἶναι Θεάνθρωπος

Ὡς ἄνθρωπος:

Πεινοῦσε. Μαθθ. 4,2· «Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσ-

σαράκοντα και νύκτας τεσσαράκοντα ὕστερον ἐπέινασε».

**Διψοῦσε.** Ἰωάν. 4,7· «Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· δός μοι πιεῖν...»

Ἰωάν. 19,28· «Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τετέλεστοι, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή, λέγει· διψᾶ».

**Κουραζόταν.** Ἰωάν. 4,6· «Ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας...».

**Κοιμόταν.** Μάρκ. 4,38· «Καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων».

**Προσευχόταν.** Μάρκ. 6,46· «Καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι».

**Ἰδρωνε.** Λουκ. 22,44· «... ἐγένετο δὲ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος...».

**Δάκρυζε.** Ἰωάν. 11,35· «Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς».

**Πειράστηκε.** Ἑβρ. 2,18· «Ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεῖς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι».

**Ἐλεγε τὸν πατέρα του μεγαλύτερο.** Ἰωάν. 14,28· «Ὅτι ὁ πατήρ μου μείζων μου ἐστι».

**Ἐλεγε τὸν πατέρα του Θεό.** Ἰωάν. 20,17· «Ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεόν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν».

**Ὡς Θεός:**

**Εἶναι ἀναμάρτητος.** Ἰωάν. 8,46· «Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας;».

Α' Πέτρ. 2,22· «Ὁς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ».

**Συγχωρεῖ ἁμαρτίες.** Μάρκ. 2,5-10· «... λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου».

**Εἶναι πανταχοῦ παρών.** Ματθ. 18,20· «Οὐ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν».

**Εἶναι παντογνώστης.** Λουκ. 9,47· «Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν...».

**Εἶναι ἴσος με τὸν πατέρα.** Ἰωάν. 5,18· «... ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ».

**Εἶναι ἀναρχος καὶ αἰώνιος.** Ἰωάν. 8,58· «Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραάμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμι».

### 3. Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Ο ΜΙΧΑΗΛ

Οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβᾶ ἰσχυρίζονται ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ ἀρχάγγελος Μιχαήλ. Χωρὶα πού ἐπικαλοῦνται εἶναι τὰ ἐξῆς:

Ἄποκ. 12,7· «Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ ὁ Μιχαήλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ...».

Ἰούδα 9· «Ὁ δὲ Μιχαήλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ δια-

βόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωσέως σώματος...».

### Ἀπάντησι

Καί στά δύο χωρία πουθενά δέν ἀναφέρεται ὅτι αὐτός ὁ Μιχαήλ εἶναι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ὁ Ἰούδας τόν ὀνομάζει ἀρχάγγελος, ἀλλά ὁ Ἰησοῦς δέν εἶναι ἄγγελος. Αὐτό τονίζει ὁ ἀπ. Παῦλος.

Ἐβρ. 1,13· «Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἰρηκὲ ποτε· κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;...».

Ἔτσι ὁ Χριστός δέν εἶναι ἄγγελος, αὐτό τὸ ἀποκλείει κατηγορηματικά ὁ ἀπ. Παῦλος μέ τὸ ἐρώτημα πού κάνει· «πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἰρηκὲ ποτε».

## 4. ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟ ΑΓΙΟΝ

Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον δέν εἶναι ἡ ἐνεργὸς δύναμις τοῦ Ἰεχωβά, ὅπως ψευδῶς διδάσκουν οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά. Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον εἶναι τὸ τρίτο πρόσωπο τῆς ἁγίας Τριάδος.

### Ὀνομάζεται ΚΥΡΙΟΣ.

Ψαλμ. 109, 5· «Κύριος ἐκ δεξιῶν σου συνέθλασεν

ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς αὐτοῦ βασιλεῖς».

Β' Κορινθ. 3,17-18· «Ὁ δὲ Κύριος τὸ Πνεῦμά ἐστιν· οὐ δὲ τὸ Πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία».

Β' Θεσ. 3,5· «Ὁ δὲ Κύριος κατευθῆναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ».

### Ὀνομάζεται ΘΕΟΣ.

Πράξ. 5,3-4· «Ἀνανία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ σατανᾶς τὴν καρδίαν σου ψεύσασθαί σε, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον;... οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ Θεῷ».

Α' Κορινθ. 3,16-18· «Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν;...».

Ἐφεσ. 2,22· «... ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι».

### Ὀνομάζεται ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΣ

Ἰωάν. 14,16· «Καὶ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν...».

Ἰωάν. 14,26· «Ὁ δὲ παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον...».

### Βαπτίζομαστε στὸ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ

Ματθ. 28,19· «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ

ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος».

#### Δίδεται εὐλογία στό ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ

Β' Κορινθ. 13,13· «Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν».

#### Λαμβάνει μέρος στή ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

Γεν. 1,2· «Καὶ Πνεῦμα Θεοῦ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος».

Ψαλμ. 32,6· «Τῷ λόγῳ τοῦ Κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστρωθήσαν καὶ τῷ Πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν».

Ἰώβ 33,4· «Πνεῦμα θεϊνὸν τὸ ποιησάν με...».

#### Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον μᾶς ΑΝΑΓΕΝΝΑ

Ἰωάν. 3,5· «Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἀμήν ἀμήν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ».

Τίτ. 3,5· «... ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος Ἁγίου».

#### Τὸ ἅγιον Πνεῦμα μᾶς ΣΦΡΑΓΙΖΕΙ

Β' Κορινθ. 1,22· «Ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν».

Ἐφес. 1,13· «Ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ Πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ Ἁγίῳ».

Ἐφес. 4,30· «Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως».

#### Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ΚΑΤΟΙΚΕΙ ΜΕΣΑ ΜΑΣ

Ἰωάν. 14,16· «Καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μὲν μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα».

Ρωμ. 8,9· «Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν πνεύματι, εἴπερ Πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν...».

Α' Κορινθ. 6,19· «Ἦ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματός ἐστιν...».

Α' Βασιλ. (Σαμουήλ) 16,14· «Καὶ πνεῦμα Κυρίου ἀπέστη ἀπὸ Σαουλ...».

Ψαλμ. 50,13· «Καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ ἀντανέλης ἀπ' ἐμοῦ».

## Δίνει ΕΝΤΟΛΕΣ

Πράξ. 10,19· «Εἶπεν αὐτῷ τὸ Πνεῦμα· ἰδοὺ ἄνδρες τρεῖς ζητοῦσί σε· ἀλλὰ ἀναστὰς κατάβηθι καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμενος, διότι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς».

Πράξ 8,29· «Εἶπε δὲ τὸ Πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ· πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἄρματι τούτῳ».

Πράξ 13,2· «Λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον».

Πράξ. 21,11· «Τάδε λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον».

## Δίνει τὰ ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ

Α' Κορινθ. 12,8· «ἼΩ μὲν γὰρ διὰ τοῦ Πνεύματος διδοται λόγος σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα».

Α' Κορινθ. 12,9· «Ἐτέρω δὲ πίστις ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι, ἄλλω δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι».

## Ὅμιλεῖ στήν ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἄποκ. 2,7· «Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις».

## Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον εἶναι ΠΡΟΣΩΠΟ

Διδάσκει καὶ ὑπενθυμίζει. Ἰωάν. 14,26· «Ἐκεῖνος

ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν».

Ἐλέγχει τὴν ἁμαρτία. Ἰωάν. 16,8· «Καὶ ἐλθὼν Ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας...».

Ὁδηγεῖ στήν ἀλήθεια. Ἰωάν. 16,13· «... Ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν».

Ὅμιλεῖ διὰ τῶν Γραφῶν. Πράξ. 1,16· «Ἐδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην ἣν προεῖπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον».

Ὅμιλεῖ διὰ τῶν προφητῶν. Β' Πέτρ. 1,21· «Οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλ' ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἅγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι».

Ὅμιλεῖ στοὺς ἀποστόλους. Πράξ. 8,29· «Εἶπε δὲ τὸ Πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ...».

Πράξ. 10,19· «Εἶπεν αὐτῷ τὸ Πνεῦμα· ἰδοὺ ἄνδρες τρεῖς ζητοῦσί σε...».

Τοποθετεῖ ἐπισκόπους. Πράξ. 20,28· «...ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ».

Προσκαλεῖ στοὺς ἔργα τοῦ Θεοῦ. Πράξ. 13,2· «Ἀφορίσατε δὴ μοι τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς».

Ἐμποδίζει ὀρισμένες πράξεις. Πράξ. 16,6-7· «Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν Γαλιτι-

κὴν χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος...».

**Κατευθύνει τοὺς πιστοὺς.** Ρωμ. 8,14· «Ὅσοι γὰρ Πνεύματι Θεοῦ ἄγονται, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Θεοῦ».

**Ἐρευνᾷ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ.** Α΄ Κορινθ. 2,10· «Τὸ γὰρ Πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ καὶ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ».

**Προσεύχεται γιὰ μᾶς.** Ρωμ. 8,26· «...ἀλλ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν...».

**Προλέγει.** Πράξ. 28,25· «...ὅτι καλῶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐλάλησε διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν.

Α΄ Τιμόθ. 4,1· «Τὸ δὲ Πνεῦμα ρητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς...».

Πράξ. 20,23· «Πλὴν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται ὅτι δεσμά με καὶ θλίψεις μένουσιν».

## ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΑΙ ΤΗΣ Π. ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΟΜΙΛΟΥΝ ΔΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΑΓΙΟΥ

### Π. Διαθήκη

*Γράφει ὁ Δαυῖδ.* Β΄ Βασιλ. 23,2· «Πνεῦμα Κυρίου ἐλάλησεν ἐν ἐμοί, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ἐπὶ γλώσσης μου...».

*Γράφει ὁ Ἰεζεκιήλ.* Κεφ. 2,2· «Καὶ ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ Πνεῦμα καὶ ἀνέλαβέ με καὶ ἐξῆρέ με καὶ ἔστησέ με ἐπὶ τοὺς πόδας μου, καὶ ἤκουον αὐτοῦ λαλοῦντος πρὸς με...».

Ἰεζ. 3,24–27· «Καὶ ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ Πνεῦμα καὶ ἔστησέ με ἐπὶ τοὺς πόδας μου, καὶ ἐλάλησε πρὸς με καὶ εἶπέ μου».

### Κ. Διαθήκη

Πράξ. 1,16· «Ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην ἣν προεῖπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ στόματος Δαυῖδ περὶ Ἰούδα...».

Πράξ. 28,25–26· «...ὅτι καλῶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐλάλησε διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν λέγον...».

**Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον εἶναι πρόσωπο  
ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι μποροῦμε:**

1. **Νά ἀντισταθοῦμε στό Πνεῦμα τό Ἅγιον** (Πράξ. 7,51).
2. **Νά βλασφημήσουμε τό Ἅγιον Πνεῦμα** (Ματθ. 12,31).
3. **Νά λυπήσουμε τό Πνεῦμα τό Ἅγιον** (Ἐφεσ. 4,30).
4. **Νά πειράξουμε τό Πνεῦμα τό Ἅγιον** (Πράξ. 5,9).
5. **Νά ὑβρίσουμε τό Πνεῦμα τό Ἅγιον** (Ἐβρ. 10,29).
6. **Νά ποῦμε ψέμματα στό Πνεῦμα τό Ἅγιον** (Πράξ. 5,3).

Σέ μία ἀπρόσωπη δύναμι δέν μποροῦν νά γίνουν ὄλα αὐτά πού ἀναφέρει ἡ Ἁγία Γραφή.

### Ἰδιότητες τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

- α. **Εἶναι τό Πνεῦμα τῆς ἀγάπης** (Β' Τιμ. 1,7).
- β. **Εἶναι τό Πνεῦμα τῆς αἰωνιότητος** (Ἐβρ. 9,14).
- γ. **Εἶναι τό Πνεῦμα τῆς ἀληθείας** (Ἰωάν. 14,17).
- δ. **Εἶναι τό Πνεῦμα τῆς ἀποκαλύψεως** (Ἐφεσ. 1,17).
- ε. **Εἶναι τό Πνεῦμα τῆς δόξης** (Α' Πέτρ. 4,14).
- στ. **Εἶναι τό Πνεῦμα τῆς δυνάμεως** (Β' Τιμ. 1,7).
- ζ. **Εἶναι τό Πνεῦμα τῆς ζωῆς** (Ρωμ. 8,2).
- η. **Εἶναι τό Πνεῦμα τῆς λατρείας** (Ἰωάν. 4,23).
- θ. **Εἶναι τό Πνεῦμα τῆς παρηγορίας** (Ἰωάν. 4,23).
- ι. **Εἶναι τό Πνεῦμα τῆς πίστεως** (Β' Κορινθ. 4,13).
- ια. **Εἶναι τό Πνεῦμα τοῦ σωφρονισμοῦ** (Β' Τιμ. 1,7).
- ιβ. **Εἶναι τό Πνεῦμα τῆς υἰοθεσίας** (Ρωμ. 8,15).

### ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙ ΤΗΝ ἈΝΑΣΤΑΣΙ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ

Ρωμ. 8,11· «Εἰ δέ τὸ Πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ζωοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τὸ ἐνοικοῦν αὐτοῦ Πνεῦμα ἐν ὑμῖν».

### ΟΙ ΚΑΡΠΟΙ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Γαλ. 5,22· «Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης, ἐγκράτεια».

### 5. Η ΙΕΡΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ

Δεύτερη πηγὴ τῆς ἀληθείας εἶναι ἡ Ἱερά Παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας. Ἱερά Παράδοσις εἶναι ὄλα ἐκεῖνα πού μᾶς παρέδωσαν οἱ Ἀπόστολοι, οἱ ἀποστολικοὶ πατέρες καὶ στή συνέχεια οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας.

Στὴν Ἱερά Παράδοσι στηρίζονται:

- α. Οἱ ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας, ἢ θ. Λειτουργία.
- β. Ὁ καθορισμὸς τῶν ἑορτῶν.
- γ. Ὁ καθορισμὸς τῶν νηστειῶν.

δ. Τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ.

ε. Τό νά στρεφόμεθα προσευχόμενοι πρὸς ἀνατολάς.

στ. Ὁ τρόπος τῆς τελέσεως τῶν μυστηρίων.

Ἡ Γραφή ἀναφέρει γιά τήν Ἱερά Παράδοσι σέ πολλά σημεῖα.

### Π. Διαθήκη:

Ψαλμ. 77, 3-4· «Ὅσα ἠκούσαμεν καὶ ἐγνωμεν αὐτὰ καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν διηγήσαντο ἡμῖν».

Ἰωήλ 1,3· «Ἐπὲρ αὐτῶν τοῖς τέκνοις ὑμῶν διηγήσασθε, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς γενεὰν ἐτέραν».

### Κ. Διαθήκη:

Β' Θεσ. 2,15· «Στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν».

Β' Θεσ. 3,6· «Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν... στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντός ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν...».

Α' Κορινθ. 11,2· «Καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε».

Φιλιπ. 4,9· «Ἄ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἶδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε...».

Γ' Ἰωάν. 14· «...ἐλπίζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν σε, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν».

Πῶς γνωρίζουμε ὅτι τὰ βιβλία τῆς Κ. Διαθήκης εἶναι 27 καὶ ὄχι 29; Ἀπὸ τὴν Παράδοσι τῆς Ἐκκλησίας. Πῶς γνωρίζουμε ποῦ ἔδρασαν καὶ ποῦ μαρτύρησαν οἱ ἀπόστολοι πού δὲν ἀναφέρονται στὴν Κ. Διαθήκη; Μᾶς τὸ πληροφορεῖ ἡ Παράδοσις. Χωρὶς τὴν Παράδοσι δὲν ἐρμηνεύεται ἡ Κ. Διαθήκη.

## 6. Η ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

Οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβᾶ δὲν παραδέχονται ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀθάνατη ψυχὴ. Διδάσκουν ὅτι μέ τὸν θάνατο ὁ ἄνθρωπος καταλήγει στὴν ἀνυπαρξία. Λένε πὼς τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ πνοή του.

### α. Ὁ ἄνθρωπος ἔγινε «εἰς ψυχὴν ζῶσαν»

Γέν. 2,7· «Καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν».

### β. Τὸ πνεῦμα ὀνομάζεται καὶ ψυχὴ.

Γέν. 35,18· «Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἀφιέναι αὐτὴν τὴν ψυχὴν, ἀπέθνησκε γάρ...».

- Γ' Βασ. 17,21· «Κύριε ὁ Θεός μου, ἐπιστραφήτω δὴ ἡ ψυχὴ τοῦ παιδαρίου τούτου...».
- Ψαλμ. 48,19-20· «Ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εὐλογηθήσεται».
- Ψαλμ. 62,2· «Ἐδίψησέ σε ἡ ψυχὴ μου, ποσαπλῶς σοι ἡ σὰρξ μου...».
- Ματθ. 10,28· «Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν... τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτείνει...».
- Πράξ. 2,31· «Ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς ἄδου οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν».
- Πράξ. 14,22· «Ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν».
- Ἐβρ. 13,17· «Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ υπείκετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν».
- Α' Πέτρ. 1,22· «Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας».
- Α' Πέτρ. 2,11· «... ἀπέχεσθε τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς».
- Α' Πέτρ. 2,25· «Ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενα, ἀλλ' ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν».
- Ἀποκ. 6,9· «Καὶ ὄτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγίδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων...».
- Ἀποκ. 20,4· «Καὶ εἶδον θρόνους καὶ ἐκάθησαν ἐπ' αὐτούς, καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυ-

χὰς τῶν πεπελεκισμένων».

### γ. Ἡ ψυχὴ ὀνομάζεται καὶ πνεῦμα

- Ψαλμ. 145,4· «Ἐξελεύσεται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ».
- Ἰωβ 34,14· «Εἰ γὰρ βούλοιο συνέχειν καὶ τὸ πνεῦμα παρ' αὐτῷ κατασχεῖν».
- Ἐκκλ. 12,7· «Καὶ ἐπιστρέψῃ ὁ χοῦς ἐπὶ τὴν γῆν ὡς ἦν, καὶ τὸ πνεῦμα ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν Θεόν...».
- Ἦσ. 26,9· «Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου πρὸς σέ, ὁ Θεός».
- Ἰεζ. 37,8· «...καὶ ἰδοὺ ἐπ' αὐτὰ νεῦρα καὶ σάρκες... καὶ πνεῦμα οὐκ ἦν ἐπ' αὐτοῖς».
- Μάρκ. 14,38· «Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής».
- Λουκ. 8,55· «Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς καὶ ἀνέστη παραχρῆμα».
- Λουκ. 23,46· «Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παρατίθεμαι τὸ πνεῦμά μου».
- Πράξ. 7,59· «... Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου».
- Πράξ. 17,16· «... τοῦ Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ».
- Α' Κορινθ. 2,11· «Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ;».
- Α' Κορινθ. 5,3· «Ἐγὼ μὲν ὡς ἀπὸν τῷ σώματι, πα-

ρών δὲ τῷ πνεύματι».

Α' Κορινθ. 5,5· «Παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ σατανᾶ... ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῆ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου».

Α' Κορινθ. 6,20· «Δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν».

Α' Κορινθ. 7,34· «Ἡ ἀγαμία μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ἡ ἀγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι».

Β' Κορινθ. 7,1· «Καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος».

Κολ. 2,5· «Εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἀπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι».

Ἐβρ. 12,9· «...οὐ πολλῶ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων καὶ ζήσομεν».

Ἐβρ. 12,23-24· «Παναγύρει καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς... καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων».

Ἰακ. 2,26· «Ὡσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρὸν ἐστίν...».

Α' Πέτρ. 3,19· «Ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασι πορευθεὶς ἐκήρυξεν».

**δ. Τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου ζῆ μετά τὸ θάνατο**

Ματθ. 22,32· «Οὐκ ἐστὶν ὁ Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων».

Λουκ. 8,52· «Ὁ δὲ εἶπε· μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανε ἀλλὰ καθεύδει».

Λουκ. 16,9· «Ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα, ὅταν ἐκλίπτε, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς».

Λουκ. 16,22· «Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ».

Λουκ. 23,43· «Ἀμὴν λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ».

Πράξ. 2,31· «Ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς ἄδου οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν».

Β' Κορινθ. 5,1· «Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκηνοῦ καταλυθῆ, οἰκοδομῆν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς».

Β' Κορινθ. 5,8· «Θαρροῦμεν δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν Κύριον».

Φίλιπ. 1,23· «... τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι».

Ἐβρ. 12,1· «Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων».

Ἄποκ. 6,9· «...εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων...».

Ἄποκ. 20,4· «... και τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ».

Ἡ λέξι «θάνατος», «ἀπώλεια» δὲν σημαίνουν ἐκμηδένισι, ἀλλὰ ἀλλαγὴ καταστάσεως.

«Ὅτι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦν και ἀνέζησε και ἀπολωλὼς ἦν και εὐρέθη»· Λουκ. 15,24.

## 7. ΚΟΛΑΣΙΣ ΑΙΩΝΙΟΣ

ἽΟνομασίες τῆς κολάσεως:

### α) Γέεννα τοῦ πυρός

Μαθ. 5,30· «... συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου και μὴ ὄλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γέενναν».

Μαθ. 10,28· «... φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον και ψυχὴν και σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννη».

Μαθ. 18,9· «... ἡ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός».

Μαθ. 23,33· «... πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης».

### β) Κάμιнос τοῦ πυρός

Μαθ. 13,41-42· «.. και τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, και βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός».

Μαθ. 13,49-50· «Και ἀφοριοῦσι τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, και βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός».

### γ) Λίμνη τοῦ πυρός

Ἄποκ. 14,10-11· «Και βασανισθήσεται ἐν πυρὶ και θείῳ... εἰς αἰῶνας αἰῶνων...».

Ἄποκ. 19,20· «Ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός τὴν καιομένην ἐν θείῳ».

Ἄποκ. 20,10· «Και ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός και τοῦ θείου».

Ἄποκ. 20,15· «Και εἴ τις οὐχ εὐρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός».

Ἄποκ. 21,8· «... τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνη τῇ καιομένη ἐν πυρὶ και θείῳ».

### δ) Πῦρ Ἄσβεστον

Ἦσ. 66,24· «Και ἐξελεύσονται και ὄψονται τὰ κῶλα τῶν ἀνθρώπων τῶν παραβεβηκότων ἐν ἐμοί· ὁ γὰρ σκάλῃς αὐτῶν οὐ τελευτήσει, και τὸ πῦρ αὐτῶν οὐ σβεσθήσεται».

Λουκ. 3,17· «...τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ».

Β' Θεσ. 1,7-8· «Ἐν πυρὶ φλογός, διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσι Θεόν...».

### ε) Σκότος τὸ ἐξώτερον

Ματθ. 22,13· «Ἄρατε αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον».

Ματθ. 25,30· «Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον».

### στ) Σκώληξ

Μάρκ. 9,44· «Ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται».

### ζ) Ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς

Ματθ. 8,12· «Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων».

Ματθ. 22,13· «Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων».

Ματθ. 25,30· «Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων».

### η) Διάφορες ὀνομασίες

Ματθ. 18,34· «...παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδῶ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον».

Ματθ. 24,51· «...καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει...».

Ρωμ. 2,9· «Θλίψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυ-

χὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν».

Β' Θεσ. 1,8-9· «Ἐν πυρὶ φλογός, διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσι Θεόν... οἵτινες δίκην τίσουσιν ὄλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου».

Β' Πέτρ. 2,9· «...ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν».

Ἰουδα 6· «Ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας...εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς αἰδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν».

### θ) Ἡ κόλασις ἔχει διαβαθμίσεις

Ματθ. 7,1-2· «Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖται μετρηθήσεται ὑμῖν».

Ματθ. 10,15· «Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῆ Σοδόμων καὶ Γομόρρας ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκεῖνη».

Ματθ. 23,15· «... καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν».

Λουκ. 12,47· «...ὁ δοῦλος, ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ καὶ μὴ ἐτοιμάσας μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς· ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας».

Ἐβρ. 10,29· «πόσῳ δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας...».

Ἰάκ. 3,1· «Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μείζον κρῖμα ληψόμεθα».

### ι) Ἡ κόλασι θά εἶναι αἰώνια

Ματθ. 25,41· «Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον...».

Ματθ. 25,46· «Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον».

Μάρκ. 3,29· «...ἀλλ' ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου κρίσεως».

Β' Θεσ. 1,9· «...οἵτινες δίκην τίσουσιν ὄλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου».

Ἀποκ. 14, 10-11· «Καὶ βασανισθήσεται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ... εἰς αἰῶνας αἰώνων...».

## 8. Η ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΟΥΡΑΝΙΟΣ

### α'. Ὁ Κύριος κηρύττει βασιλείαν οὐράνιον

Ματθ. 4,17· «...ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

### β'. Οἱ μαθηταὶ κηρύττουν βασιλείαν οὐράνιον

Ματθ. 10,7· «Πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες

ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

### γ'. Ὁ ληστής εἰσέρχεται πρῶτος εἰς τὸν παράδεισον

Λουκ. 23,43· «Ἀμὴν λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ».

### δ'. Ὁ Παῦλος ἀρπάζεται εἰς τὸν παράδεισον

Β' Κορινθ. 12,2-4· «Οἶδα ἄνθρωπον...ὅτι ἠρπάγη εἰς τὸν παράδεισον».

### ε'. Ὁ Παῦλος ἀποβλέπει εἰς τὴν οὐράνιον βασιλείαν

Β' Τιμόθ. 4,18· «..καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον».

### στ'. Διὰ τοὺς πιστοὺς ἔχει ἐτοιμασθῆ οὐράνιος κατοικία

Β' Κορινθ. 5,1· «Οἶδαμεν γὰρ ὅτι... οἰκοδομὴν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς».

### ζ'. Ἡ κληρονομία μας εἶναι οὐράνιος

Α' Πέτρ. 1,4· «Εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ

ἀμίαντον και ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς».

### η'. Ἡ πατρις τῶν πιστῶν εἶναι ὁ οὐρανός

Ἐβρ. 13,14· «Οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν».

### θ'. Ὁ Ἀβραάμ, ὁ Ἰσαάκ, ὁ Ἰακώβ, ἐπιθυμοῦν τὴν οὐράνιον βασιλείαν

Ἐβρ. 11,13-16· «Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, ...νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν ἐπουρανίου».

### ι'. Ὁ Κύριος ἐτοίμασε στούς οὐρανοῦς τόπο γιά τοῦς πιστοῦς

Ματθ. 25,34· «Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπό καταβολῆς κόσμου».

Ἰωάν. 14,2-3· «...πορευομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν».

Ἐφεσ. 2,5-6· «...καί συνήγειρε καί συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ».

### ια'. Οἱ θησαυροὶ μας εἶναι στόν οὐρανό

Ματθ. 6,20· «Θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν

οὐρανῷ».

Ματθ. 19,21· «Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δός πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ...».

Ἐβρ. 10,34· «...γινώσκοντες ἔχειν ἐν ἑαυτοῖς κρείττονα ὑπαρξιν ἐν οὐρανοῖς καὶ μένουσαν».

### ιβ'. Τό πολίτευμά μας εἶναι οὐράνιο

Β' Κορινθ. 4,18· «Μὴ σκοποῦντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια».

Γαλ. 4,26· «Ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλὴμ ἐλευθέρα ἐστίν, ἥτις ἐστὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν».

Φιλιπ. 3,20· «Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει».

Ἐβρ. 11,9-10· «Ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοῦς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός».

Β' Πέτρ. 3,13· «Καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ».

Ἄποκ. 20,11· «...οὐ ἀπό προσώπου ἐφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὐρέθη αὐτοῖς».

Ἄποκ. 21,1· «Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν...».

## 9. Η ΓΗ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ΑΥΤΗΣ ΘΑ ΚΑΤΑΣΤΡΑΦΟΥΝ

### α'. Ἡ γῆ θά καταστραφῆ

Ματθ. 5,18· «Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ...».

Ματθ. 24,35· «Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται».

Λουκ. 16,17· «Εὐκοπώτερον δέ ἐστι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν...».

Λουκ. 21,33· «Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται...».

Ἐβρ. 1,10-11· (Ψαλμ. 101,26-27)· «...καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί· αὐτοὶ ἀπολοῦνται...».

Β' Πέτρ. 3,10· «Ἦξει δὲ ἡ ἡμέρα Κυρίου... ἐν ἧ ὀυρανοὶ ροιζηθῶν παρελεύσονται».

Ἀποκ. 21,1· «...ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθον...».

### β'. Νέα γῆ καὶ νέος οὐρανός

Ἦσ. 65,17· «Ἔσται γὰρ ὁ οὐρανὸς καινὸς καὶ ἡ γῆ καινὴ...».

Ἦσ. 66,22· «Ὅν τρόπον γὰρ ὁ οὐρανὸς καινὸς καὶ ἡ γῆ καινὴ ἃ ἐγὼ ποιῶ».

## 10. Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΛΕΥΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΟΡΑΤΗ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΗ

### α'. Ἄγνωστος ὁ χρόνος τῆς ἐλεύσεως

Ματθ. 24,36· «Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν».

Ματθ. 24,44· «Διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐρχεται».

Ματθ. 25,13· «Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν ἧ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐρχεται».

Μάρκ. 13,32· «Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν».

Πράξ. 1,7· «...οὐχ ὑμῶν ἐστι γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ Πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ».

Α' Θεσ. 5,1-2· «...οἴδατε ὅτι ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ οὕτως ἐρχεται».

Β' Πέτρ. 3,10· «Ἦξει δὲ ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτί».

### β'. Ὁρατὴ ἡ ἔλευσις τοῦ Κυρίου

Ματθ. 24,27· «Ὡσπερ γὰρ ἡ ἀστραπή... οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου».

Μάρκ. 13,26· «Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις».

Λουκ. 17,24· «Ὡσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἀστράπτουσα... οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου».

Πράξ. 1,11· «... οὕτως ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτως ἐλεύσεται, ὃν τρόπον ἐθεάσασθε».

Β' Θεσ. 1,7· «...ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ».

Β' Τιμ. 4,8· «...ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτῆς, οὐ μόνον δὲ ἐμοί, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἡγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ».

Α' Πέτρ. 5,4· «Καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος κομεισθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανου».

Α' Ἰωάν. 2,28· «Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ὅταν φανερωθῇ ἔχωμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνηθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ».

Ἀποκ. 1,7· «Ἴδου ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμός».

## 11. Η ΑΝΑΣΤΑΣΙ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

**α'. Ὡς ἄνθρωπο τὸν ἀνασταίνει ὁ Πατὴρ καὶ τὸ ἅγιο Πνεῦμα**

Πράξ. 3,15· «Τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνετε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν».

Ρωμ. 8,11· «Εἰ δὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν,....».

**β'. Ὡς Θεὸς ἀνασταίνει ὁ ἴδιος τὸν ἑαυτοῦ**

Ἰωάν. 2,19–22· «...Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτὸν... Ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ».

Ἰωάν. 10,17–18· «Ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα λάβω αὐτήν... Ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν».

**γ'. Ἀνεστήθη με τὸ ἴδιο του τὸ σῶμα**

Λουκ. 24,36–43· «...Ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἰμι· ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα, σὰρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα...».

Λουκ. 24,42· «Καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν».

Ἰωάν. 20,20· «Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ».

Ἰωάν. 20,27· «Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾶ· φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου».

Πράξ. 1,3· «Οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς».

Πράξ. 2,31· «Προῖδὼν ἐλάλησε περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς ἄδου οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν».

Α' Κορινθ. 15,5-6· «Καὶ ὅτι ὄφθη Κηφᾶ, εἶτα τοῖς δώδεκα· ἔπειτα ὄφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ».

Φιλιπ. 3,21· «Ὃς μετασχηματίζει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ».

Α' Ἰωάν. 1,1-3· «Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἐώρακαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς...».

## 12. ΑΝΕΛΗΦΘΗ ΜΕ ΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ

Λουκ. 24,50-51· «... καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο

εἰς τὸν οὐρανόν».

Πράξ. 1, 11· «... οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτως ἐλεύσεται, ὄν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν».

## 13. ΘΑ ΞΑΝΑΕΛΘΗ ΜΕ ΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ

Ματθ. 24,30· «...καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς».

Μάρκ. 13,26· «Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης».

Β' Ἰωάν. 7· «Οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος».

Ἄποκ. 1,7· «Ἴδου ἔρχεται ἐπὶ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμός...».

## 14. ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

### Α'. ΤΟ ΒΑΠΤΙΣΜΑ

Ματθ. 28,19· «Βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος».

Μάρκ. 16,16· «Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθή-

σεται».

Ίωάν. 3,5· «...ἐὰν μὴ τις γεννηθῆ ἔξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ».

Πράξ. 2,38· «...μετανοήσατε, καὶ βαπτισθῆτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Ρωμ. 6,3-4· «Ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν».

Γαλ. 3,27· «Ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε».

Κολ. 2,12· «Συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτισματι...».

Τίτ. 3,5· «Ἐσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος Ἁγίου».

Α' Πέτρ. 3,21· «Ὁ ἀντίτυπον νῦν καὶ ἡμᾶς σφῶζει βάπτισμα».

## Ο ΝΗΠΙΟΒΑΠΤΙΣΜΟΣ

Οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβᾶ μᾶς κατηγοροῦν ὅτι βαπτίζουμε νήπια, τὰ ὅποια δέν εἶναι σέ θέσι νά πιστεύσουν. Μὴν ξεχνοῦμε ὅμως πὼς τὸ βάπτισμα δόθηκε σέ ἀντικατάστασι τῆς περιτομῆς. Ποιὸς Ἰσραηλίτης ρωτοῦσε τὸ παιδί του ἂν θέλῃ νά τοῦ κάνῃ περιτομή γιὰ νά γίνῃ Ἰσραηλίτης; Κανεῖς. Γιατί τῆ θέλησι

τοῦ παιδιοῦ τὴν ἐκπροσωποῦσε ὁ πατέρας, πού ἦταν Ἰσραηλίτης. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ τώρα. Ποιὸς περίμενε νά μεγαλώσῃ τὸ παιδί του γιὰ νά τὸ ρωτήσῃ ἂν θέλῃ νά βάλῃ ἐμβόλιο; Κανεῖς. Ἀλλά τῆ θέσι τοῦ παιδιοῦ τὴν παίρνουν οἱ γονεῖς πού γνωρίζουν τί συμφέρει στό παιδί. Αὐτὸ ἔκανε καὶ ἡ Ἐκκλησία στό βάπτισμα τῶν παιδιῶν.

Ὁ νηπιοβαπτισμός, ὅπως ἀναφέρεται στή Γραφή, γινόταν ἀπὸ τὴν πρώτη ἐποχὴ στὴν Ἐκκλησία.

Μαθ. 19,14· «Ἄφετε τὰ παιδιά καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρὸς με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

Πράξ. 2,38-39· «Μετανοήσατε, καὶ βαπτισθῆτω ἕκαστος ὑμῶν... ὑμῖν γὰρ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν...».

Πράξ. 16,15· «...ὡς δὲ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς».

Πράξ. 16,33· «...καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα».

Α' Κορινθ. 1,16· «Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον».

Κολ. 2,11-12· «Περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιῆτω ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν ἁμαρ-

τιῶν τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ, συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι».

## Β'. ΤΟ ΧΡΙΣΜΑ

Πράξ. 8,17· «Τότε ἐπέτιθον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάβανον Πνεῦμα Ἅγιον».

Πράξ. 19,6· «Καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας ἦλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ' αὐτούς».

Β' Κορινθ. 1,21· «Ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας ἡμᾶς Θεός».

Α' Ἰωάν. 2,20· «Καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου, καὶ οἴδατε πάντα».

Α' Ἰωάν. 2,27· «Τὸ χρίσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μένει».

## Γ'. Η ΙΕΡΑ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙ

Οἱ ἱερεῖς ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ἀφέσεως

### Π. Διαθήκη

Λευϊτ. 5,5· «Καὶ ἐξαγορεύσει τὴν ἁμαρτίαν...».

Λευϊτ. 16,21· «Καὶ ἐξαγορεύσει ἐπ' αὐτοῦ πάσας τὰς ἀνομίας».

Ἀριθ. 5,7· «Ἐξαγορεύσει τὴν ἁμαρτίαν, ἣν ἐποίησεν».

Ἰησ. Ν. 7,19· «Καὶ δὸς τὴν ἐξομολόγησιν καὶ ἀνάγκη γειλὸν μοι τί ἐποίησας».

Β' Βασ. 12,13-14· «Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ Νάθαν ἡμάρτηκα τῷ Κυρίῳ».

Νεεμ. 9,2· «Καὶ ἔστησαν καὶ ἐξηγόρευσαν τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν».

Παροιμ. 28,13· «Ὁ δὲ ἐξηγούμενος ἐλέγχους ἀγαπηθήσεται».

### Κ. Διαθήκη

Ματθ. 18,18· «...καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ».

Μάρκ. 1,5· «...ἐβαπτίζοντο πάντες ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν».

Ἰωάν. 20,23· «Ἄν τινων ἀφήτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς, ἂν τινων κρατήτε, κεκράτηνται».

Πράξ. 19,18· «...ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν».

Α' Ἰωάν. 1,9· «Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν...».

## Δ'. Η ΘΕΙΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

α'. Ἡ παράδοσι τοῦ μυστηρίου

Ματθ. 26,26-28· «...λάβετε φάγετε· τοῦτο ἐστὶ τὸ σῶμά μου...πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτο γάρ ἐστὶ τὸ αἷμά μου...».

Μάρκ. 14,22-24· «...λάβετε φάγετε· τοῦτο ἐστὶ τὸ

σώμά μου... τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου...».

Λουκ. 22,19-20· «...τοῦτό ἐστι τὸ σώμά μου... τοῦτο τὸ ποτήριον ἢ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματι μου,...».

Ἰωάν. 6,53· «Ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πῖντε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς».

Ἰωάν. 6,56· «Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει, καγῶ ἐν αὐτῷ».

### β'. Ἡ τέλεσι τοῦ μυστηρίου

Πράξ. 2,42· «Ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες... τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου».

Πράξ. 20,7· «Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων συνηγμένων τῶν μαθητῶν κλάσαι ἄρτον...».

Α' Κορινθ. 10,15-16· «...τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐστι; Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν;».

Α' Κορινθ. 11,23-32· «Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν».

### Ε'. ΤΟ ΕΥΧΕΛΑΙΟ

Μάρκ. 6,13· «Καὶ ἤλειπον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον».

Ἰάκ. 5,13-15· «...ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου».

### ΣΤ'. Ἡ ἱερωσύνη

#### α'. Οἱ βαθμοὶ τῆς ἱερωσύνης

Πράξ. 20,17· «Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἐφεσον μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας».

Πράξ. 20,28· «Προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους».

Φιλιπ. 1,1· «...πᾶσι τοῖς ἀγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνους».

Α' Τιμόθ. 3,1-2· «...δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι».

Α' Τιμόθ. 3,8· «Διακόνους ὡσαύτως σεμνοὺς...».

#### β'. Ἡ χειροτονία

Α' Τιμόθ. 4,14· «Μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοὶ διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου».

Α' Τιμόθ. 5,22· «Χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει».

Β' Τιμόθ. 1,6· «...τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ὃ ἐστὶν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου».

Τίτ. 1,7· «Δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι

ὡς Θεοῦ οἰκονόμον».

Α' Πέτρ. 5,1-4· «**Πρεσβυτέρους** τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος...».

Ἄποκ. 2,1· «**Τῷ ἀγγέλῳ** τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας γράψον...». Πρβλ. Ἄποκ. 2,8.12.18· 3,1.7.14.

## Z'. Ο ΓΑΜΟΣ

α'. Ἡ καθιέρωσι τοῦ γάμου

Γεν. 1,27-28· «...καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ Θεός, λέγων· αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν».

Γεν. 2,23-24· «...ἔνεκεν τούτου καταλείπει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ **προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα** αὐτοῦ».

Ματθ. 19,3-6· «...οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν, ἔνεκεν τούτου καταλείπει ἄνθρωπος...».

Μάρκ. 10,2-9· «...ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός· ἔνεκεν τούτου καταλείπει ἄνθρωπος...».

β'. Ἡ τέλεσι τοῦ μυστηρίου

Ἰωάν. 2,1-11· «...γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας...ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς...».

Α' Κορινθ. 7,10-11· «**Τοῖς δὲ γεγαμηκόσι παραγ-**

γέλλω, οὐκ ἐγώ, ἀλλ' ὁ Κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι».

Ἐφεσ. 5,31-33· «...τὸ μυστήριον τούτου μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν...».

## 15. Η ΝΗΣΤΕΙΑ

Ἡ Γραφή καθιερώνει τὴ νηστεία

Π. Διαθήκη:

Α' Βασ. 7,6· «...καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ».

Β' Βασιλ. 1,12· «Καὶ ἐκόψαντο καὶ ἐκλαυσαν καὶ ἐνήστευσαν ἕως δείλης».

Β' Παραλ. 20,3· «Καὶ ἐκήρυξε νηστείαν ἐν παντὶ Ἰούδα».

Β' Ἐσδρα 8,21· «...καὶ ἐκάλεσα ἐκεῖ νηστείαν».

Νεεμ. 1,4· «...καὶ ἤμην νηστεύων καὶ προσευχόμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ».

Νεεμ. 9,1· «...συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν νηστείᾳ καὶ ἐν σάκκοις καὶ σποδῶ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν».

Ψαλμ. 108,24· «Τὰ γόνάτα μου ἠσθένησαν ἀπὸ νηστείας».

Ἰωήλ 2,15· «Σαλπίζατε σάλπιγγι ἐν Σιών, ἀγιάσατε νηστείαν».

Ἰωv. 3,5· «Καὶ ἐπίστευσαν οἱ ἄνδρες Νινευὴ τῷ Θεῷ καὶ ἐκήρυξαν νηστείαν».

Ζαχ. 7,5· «Ἐὰν νηστεύσητε ἢ κόψησθε ἐν ταῖς πέμπταις ἢ ἐν ταῖς ἐβδόμαις».

Ζαχ. 8,19· «...νηστεία ἢ τετράς καὶ νηστεία ἢ πέμπτη καὶ νηστεία ἢ ἐβδόμη καὶ νηστεία ἢ δεκάτη...».

Δαν. 10,2· «Ἐγὼ Δανιὴλ ἤμην πενθῶν τρεῖς ἐβδομάδας ἡμερῶν...».

#### Κ. Διαθήκη:

Ματθ. 4,2· «Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα ὕστερον ἐπεινάσασε».

Ματθ. 6,16· «Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ».

Ματθ. 9,14-15· «...ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν».

Πράξ. 13,2-3· «Λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων».

Πράξ. 14,23· «...καὶ προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ...».

Α' Κορινθ. 7,5· «...ἵνα σχολάζητε τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ...».

## 16. Ο ΤΙΜΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

### Προεικονίσεις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ

#### Π. Διαθήκη:

α) Ἡ **ράβδος** τοῦ Μωϋσέως. Ἐξοδ. 14,21.27.

β) Τὰ **χέρια** τοῦ Μωϋσέως. Ἐξοδ. 17,11-13.

γ) Ὁ **χάλκινος ὄφης**. Ἀριθ. 21,8-9· Ἰωάν. 3,14.

#### Κ. Διαθήκη:

Ματθ. 27,26· «...τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν ἵνα **σταυρωθῇ**».

Ματθ. 27,31· «...καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ **σταυρῶσαι**».

Μάρκ. 15,24· «Καὶ **σταυρώσαντες** αὐτὸν διαμερίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ».

Μάρκ. 15,30· «Σῶσον σεαυτὸν καὶ **κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ**».

Λουκ. 23,33· «Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ **ἐσταύρωσαν** αὐτόν...».

Ἰωάν. 19,16· «Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα **σταυρωθῇ**».

Ἰωάν. 19,41· «Ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου **ἐσταυρώθη** κήπος».

Α' Κορινθ. 1,22-23· «...ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον...».

Γαλ. 6,12· «... μόνον ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ διώκωνται».

Γαλ. 6,14· «Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Ἐφεσ. 2,16· «Καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ...».

Φιλιπ. 2,8· «...ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ».

Φιλιπ. 3,18· «...οὓς πολλακίς ἔλεγον ὑμῖν... τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ».

Κολ. 1,20· «...εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ...».

## 17. ΥΒΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΘΕΟΤΟΚΟ

Προεικονίσεις τῆς Παναγίας

Π. Διαθήκη:

α) Ἡ πρώτη προφητεία γιὰ τὴν Παναγία· Γεν. 3,15.

β) Ἡ σκάλα τοῦ Ἰακώβ· Γεν. 28,12.

γ) Ἡ καιομένη βάτος· Ἐξοδ. 3,2.

δ) Ἡ Ράβδος τοῦ Ἀαρῶν ἢ ἀνθίσασα· Ἀριθ. 17,23.

ε) Ὀνομάζεται θυγατέρα τοῦ βασιλέως· Ψαλμ. 44,11.

στ) Ὀνομάζεται Παρθένος· Ἠσ. 7,14.

Κ. Διαθήκη:

α) Τὸν πρῶτο χαιρετισμὸ τὸν ἔψαλλε ἄγγελος Λουκ. 1,28· «Καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπε· χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σου· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν».

β) Ἡ Ἐλισάβετ διὰ Πνεύματος ἁγίου τὴν ὀνομάζει εὐλογημένη Λουκ. 1,42· «Καὶ ἀνεφώνησε φωνῇ μεγάλη καὶ εἶπεν· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου».

γ) Ὀνομάζεται μητέρα τοῦ Θεοῦ Λουκ. 1,43· «Καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς με;».

δ) Θά τὴν μακαρίζουν ὄλαι αἱ γενεαὶ Λουκ. 1,48· «Ἴδου γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί».

Λουκ. 11,27· «Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βάστασάσά σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας».

ε) Ὁ Κύριος φροντίζει γι' αὐτὴν Ἰωάν. 19,26· «Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ· γύναι, ἶδε ὁ υἱός σου. εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου».

στ) Βρίσκεται πάντοτε μαζί μέ τούς ἀποστόλους Πράξ. 1,14· «Οὗτοι πάντες, ἦσαν προσκαρτεροῦν-

τες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ... σὺν γυναιξὶ καὶ **Μαρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ...**».

ζ) Δὲν εἶχε ἄλλα παιδιά

Τὰ παιδιά καὶ οἱ ἀδελφοὶ ποῦ ἀναφέρονται εἶναι παιδιά τοῦ Ἰωσήφ ἀπὸ ἄλλη σύζυγο.

η) Πρὶν ἀπὸ τῆ γέννησι τοῦ Ἰησοῦ ὀνομάζεται γυναίκα τοῦ Ἰωσήφ

Ματθ. 1,16· «Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν **ἄνδρα Μαρίας...**»

Ματθ. 1,19· «Ἰωσήφ δὲ ὁ **ἀνὴρ αὐτῆς...**».

Ματθ. 1,20· «...μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν **Μαριάμ τὴν γυναῖκά σου...**».

Ματθ. 1,25· «...καὶ παρέλαβε τὴν **γυναῖκα αὐτοῦ**».

θ) Μετὰ τῆ γέννησι τοῦ Ἰησοῦ ὀνομάζεται μητέρα τοῦ παιδίου

Ματθ. 2,13· «Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ **παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ...**».

Ματθ. 2,14· «Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ **παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ...**».

Ματθ. 2,20· «Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ **παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ...**».

Ματθ. 2,21· «Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ **παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ...**».

## 18. ΚΑΤΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΝΑΩΝ

Ἡ Γραφὴ γράφει γιὰ ἱεροῦς ναοῦς

*Π. Διαθήκη:*

Γ' Βασ. 8,1· «...ὡς συνετέλεσε Σαλωμών τοῦ οἰκοδομήσαι τὸν **οἶκον Κυρίου...**».

Ἦσ. 56,7· «...ὁ **γὰρ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται τοῖς ἔθνεσιν.**».

Ἦσ. 60,7· «...**καὶ ὁ οἶκος** τῆς προσευχῆς μου δοξασθήσεται».

*Κ. Διαθήκη:*

Λουκ. 1,9· «Κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελθὼν εἰς τὸν **ναὸν** τοῦ Κυρίου».

Λουκ. 1,21· «...καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ **χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ**».

Λουκ. 1,22· «...καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν **ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ**».

Λουκ. 2,46· «...εὔρον αὐτὸν ἐν τῷ **ιερῷ** καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων».

Λουκ. 19,47· «Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ **ιερῷ**».

Λουκ. 21,37· «Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ **ιερῷ** διδάσκων».

Λουκ. 24,53· «Καὶ ἦσαν διὰ παντός ἐν τῷ ἱερῷ αἰ-  
νοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν».

Ἰωάν. 2,16· «...μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου  
οἶκον ἐμπορίου».

Ἰωάν. 7,28· «Ἐκράξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων...».

Πράξ. 2,46-47· «Καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦ-  
ντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ».

Πράξ. 3,1· «Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης  
ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν...».

Πράξ. 5,42· «Πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ'  
οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες».

## 19. ΟΙ ΔΥΟ ΧΟΡΟΙ ΨΑΛΤΑΔΩΝ

*Π. Διαθήκη:*

Νεεμ. 12,40· «Καὶ ἔστησαν αἱ δύο τῆς αἰνέσεως ἐν  
οἴκῳ τοῦ Θεοῦ».

## 20. Η ΑΓΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΤΟΙ

*Π. Διαθήκη:*

Ἐξοδ. 40,21· «Καὶ προέθηκεν ἐπ' αὐτῆς ἄρτους τῆς  
προθέσεως...».

*Κ. Διαθήκη:*

Μάρκ. 2,25-26· «...τί ἐποίησε Δαυῖδ... πῶς εἰσήλ-  
θεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ... καὶ τοὺς ἄρτους

τῆς προθέσεως ἔφαγεν...».

Ἐβρ. 9,2· «Σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ἣ  
ἦ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν  
ἄρτων».

## 21. ΤΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ ΣΤΟΥΣ ΝΑΟΥΣ

Ἐξοδ. 35,22· «Καὶ ἤνεγκαν οἱ ἄνδρες παρὰ τῶν γυ-  
ναικῶν, πᾶς ὃ ἔδοξε τῇ διανοίᾳ, ἤνεγκαν  
σφραγίδας καὶ ἐνώτια καὶ δακτυλίους καὶ ἐμ-  
πλόκια καὶ περιδέξια, πᾶν σκευὸς χρυσοῦν,  
καὶ πάντες ὅσοι ἤνεγκαν ἀφαιρέματα χρυσοῦ  
Κυρίου».

## 22. ΚΙΒΩΤΙΟ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΝΑΟΥ

Β' Παραλ. 24,8· «Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς γενηθήτω  
γλωσσόκομον καὶ τεθήτω ἐν πύλῃ οἴκου Κυ-  
ρίου ἔξω».

Μάρκ. 12,41· «Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κατέναντι  
τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλ-  
λει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον».

## 23. ΕΛΑΙΟΝ ΚΑΙ ΘΥΜΙΑΜΑ

*Π. Διαθήκη:*

Ἐξοδ. 27,20· «...καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον ἐξ  
ἐλαίων ἄτρυγον καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς

καῦσαι, ἵνα καίηται λύχνος διαπαντός».

Ἐξοδ. 30,1· «Καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον θυμιάματος ἐκ ξύλων ἀσήπτων...».

Ἐξοδ. 40,25· «Καὶ ἐθυμιάσεν ἐπ' αὐτοῦ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καθάπερ συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῆ».

Λευϊτ. 16,13· «Καὶ ἐπιθήσει τὸ θυμίαμα ἐπὶ τὸ πῦρ ἐναντι Κυρίου· καὶ καλύψει ἡ ἀτμίς τοῦ θυμιάματος τὸ ἱλαστήριον...».

Λευϊτ. 24,4· «Ἐπὶ τῆς λυχνίας τῆς καθαρᾶς καύσετε τοὺς λύχνους ἐναντίον Κυρίου ἕως εἰς τὸ πρωῦ».

#### Κ. Διαθήκη:

Λουκ. 1,9· «Κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι...».

Λουκ. 1,10· «Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἕξω τῆ ὥρα τοῦ θυμιάματος.»

Ἀποκ. 8,3-4· «Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθε καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ...καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων...ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.»

#### 24. ΑΡΝΟΥΝΤΑΙ ΤΙΣ ΙΕΡΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

Ὁ Θεὸς στήν Π. Διαθήκη παραγγέλλει

νά κατασκευάσουν ὁμοιώματα ἀγγέλων.

Ἐξοδ. 25,17· «Καὶ ποιήσεις δύο Χερουβιμ χρυσоторνευτὰ καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ ἱλαστηρίου.»

Β' Παραλ. 3,10· «Καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων Χερουβιμ δύο.»

Ἐβρ. 9,5· «Ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβιμ δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον.»

#### 25. ΑΡΝΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

##### Π. Διαθήκη:

α) Ἡ ράβδος τοῦ Μωϋσέως κάμνει θαύματα.

Ἐξοδ. 4,3· «...καὶ ἔρριπεν αὐτὴν (τὴν ράβδον) ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ὄφις.»

Ἐξοδ. 7,20· «...Καὶ ἐπάρας τῆ ράβδῳ αὐτοῦ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ...εἰς αἷμα.»

Ἐξοδ. 8,13· «Ἐξέτεινεν οὖν Ἀαρῶν τῆ χειρὶ τὴν ράβδον καὶ ἐπάταξε τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἐγένοντο οἱ σκνίφες.»

β) Ὁ χαλκοῦς ὄφις κάμνει θαύματα

Ἀριθ. 21,8-9· «... καὶ ἐγένετο ὅταν ἔδακνεν ὄφις ἄνθρωπον, καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὸν ὄφιν τὸν

χαλκοῦν καὶ ἔζη».

**γ) Ἡ Κιβωτός τῆς Διαθήκης  
κάμνει θαύματα.**

Α' Παραλ. 13,9-10· «...καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐκεῖ διὰ τὸ ἐκτείνειν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτόν, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ».

**δ) Ἡ ράβδος τοῦ Ἀαρὼν βλαστάνει**

Ἄριθ. 17,23· «...καὶ ἰδοὺ ἐβλάστησεν ἡ ράβδος Ἀαρὼν... καὶ ἐξήνεγκε βλαστὸν καὶ ἐξήνηθησεν ἄνθη καὶ ἐβλάστησε κάρυα».

*Κ. Διαθήκη :*

**Τὰ σουδάρια τοῦ Παύλου ἐθεράπευον ἀρρώστους**

Πράξ. 19,12· «...ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἐπιφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτός αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους».

**26. ΛΙΤΑΝΕΙΑ ΤΗΣ ΚΙΒΩΤΟΥ**

Β' Βασιλ. 6,13-16· «Καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ αἰροντες τὴν κιβωτὸν ἑπτὰ χοροὶ καὶ θῦμα μόσχος καὶ ἄρνες· καὶ Δαυῖδ ἀνεκρούετο ἐν ὀργάνοις

ἤρμωσμένοις ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ὁ Δαυῖδ ἐνδεδυκὼς στολὴν ἐξαλλοῦν, καὶ Δαυῖδ καὶ πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἀνήγαγον τὴν κιβωτὸν Κυρίου μετὰ κραυγῆς καὶ μετὰ φωνῆς σάλπιγγος».

Α' Παραλ. 15,26· «Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατισχύσει τὸν Θεὸν τοὺς Λευῖτας αἰροντας τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου καὶ ἔθυσαν ἑπτὰ μόσχους καὶ ἑπτὰ κριοὺς...».

**27. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙ  
ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ**

**α) Ὁ Ἀβραάμ προσκυνεῖ τοὺς τρεῖς ξένους**

Γέν. 18,2· «Καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν».

**β) Ὁ Λῶτ προσκυνεῖ τοὺς δύο ἀγγέλους**

Γέν. 19,1· «...καὶ προσεκύνησεν τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν γῆν...».

Γέν. 23,7· «Ἀναστάς δὲ Ἀβραάμ προσεκύνησεν τῷ λαῷ τῆς γῆς...».

Γέν. 23,12· «Καὶ προσεκύνησεν Ἀβραάμ ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς γῆς».

**γ) Ὁ Ἰακώβ προσκυνεῖ τὸν Ἡσαῦ**

Γέν. 33,3· «Καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν ἑπτὰ κίς».

Γέν. 33,6· «Καὶ προσήγγισαν αἱ παιδίσκαι καὶ τὰ

τέκνα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν».

Γεν. 33,7· «Καὶ προσήγγισε Λεία καὶ τὰ τέκνα αὐ-  
τῆς καὶ προσεκύνησαν».

#### δ) Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ τὸν προσκυνοῦν

Γεν. 42,6· «Ἐλθόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ προσε-  
κύνησαν αὐτῷ...».

Γεν. 43,25· «Καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσω-  
πον ἐπὶ τὴν γῆν».

Γεν. 43,27· «Καὶ κύψαντες προσεκύνησαν αὐτῷ».

Γεν. 47,31· «Καὶ προσεκύνησεν Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸ  
ἄκρον τῆς ράβδου αὐτοῦ».

Γεν. 48,12· «Καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσω-  
πον ἐπὶ τῆς γῆς».

#### ε) Ὁ Βαλαάμ προσκυνεῖ τὸν ἄγγελον

Ἀριθ. 22,31· «...καὶ οἶρα τὸν ἄγγελον τοῦ Κυρίου  
...καὶ κύψας προσεκύνησε τῷ προσώπῳ αὐ-  
τοῦ».

#### στ) Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ

προσκυνεῖ τὸν ἄγγελο

Ἰησ. Ν. 5,14· «...Ἐγὼ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως  
Κυρίου... καὶ Ἰησοῦς ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον  
ἐπὶ τὴν γῆν...».

#### ζ) Τιμητικὴ προσκύνησι ἀγίων ἀνθρώπων

Ρούθ 2,10· «Καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς καὶ  
προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν...».

Α' Βασ. (Σαμουήλ) 20,41· «Καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσω-  
πον αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ τρίς».

Α' Βασ. (Σαμουήλ) 24,9· «Καὶ ἔκυψε Δαυῖδ ἐπὶ πρό-  
σωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν  
αὐτῷ».

Α' Βασ. (Σαμουήλ) 25,23· «Καὶ ἔπεσεν ἐνώπιον  
Δαυῖδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς καὶ προσεκύνησεν  
αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν».

Α' Βασ. (Σαμουήλ) 25,41· «Καὶ ἀνέστη καὶ προσε-  
κύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ πρόσωπον».

Β' Βασ. (Σαμουήλ) 14,4· «Καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον  
αὐτῆς εἰς τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ».

Β' Βασ. (Σαμουήλ) 14,22· «Καὶ ἔπεσεν Ἰωάβ ἐπὶ  
πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνη-  
σεν».

Β' Βασ. (Σαμουήλ) 18,21· «Καὶ προσεκύνησε Χουσι  
τῷ Ἰωάβ καὶ ἐξῆλθε».

Β' Βασ. (Σαμουήλ) 18,28· «Καὶ προσεκύνησε τῷ βα-  
σιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν».

Β' Βασ. (Σαμουήλ) 24,20· «Καὶ ἐξῆλθεν Ὁρνὰ καὶ  
προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐ-  
τοῦ».

- Γ' Βασ. (Α) 1,16· «Καὶ ἔκυψε Βηρσαβεὲ καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ».
- Γ' Βασ. (Α) 1,23· «Καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ».
- Γ' Βασ. (Α) 1,31· «Καὶ ἔκυψε Βηρσαβεὲ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ».
- Γ' Βασ. (Α) 1,47· «Καὶ προσεκύνησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν κοίτην».
- Δ' Βασ. (Β) 2,15· «Καὶ ἦλθον εἰς συναντήν αὐτοῦ καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν».
- Δ' Βασ. (Β) 4,37· «Καὶ ἔπεσαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν».
- Α' Παραλ. (Χ) 21,21· «Καὶ προσεκύνησε τῷ Δαυῖδ».
- Α' Παραλ. (Χ) 29,20· «Καὶ κάμψαντες τὰ γόνατα προσεκύνησαν τῷ Κυρίῳ καὶ τῷ βασιλεῖ».
- Β' Παραλ. (Χ) 24,17· «Καὶ προσεκύνησαν τὸν βασιλέα».
- Δαν. 2,46· «Ἐπεσαν ἐπὶ πρόσωπον καὶ τῷ Δανιὴλ προσεκύνησε...».

## 28. ΜΕΣΙΤΕΙΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

### Π. Διαθήκη:

#### α'. Ὁ Ἀβραάμ μεσιτεύει γιὰ τὸν ἀνεψιὸ τοῦ Λῶτ

Γεν. 18,23· «Καὶ ἐγγίσας Ἀβραάμ εἶπε· μὴ συναπολέσης δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς...».

Ἐξοδ. 32,11-14· «καὶ ἐδεήθη Μωϋσῆς ἔναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ».

#### β'. Ὁ Μωϋσῆς μεσιτεύει γιὰ τὸ λαὸ τοῦ

Ἐξοδ. 32,31· «Ἐπέστρεψε δὲ Μωϋσῆς πρὸς Κύριον καὶ εἶπε· δέομαι, Κύριε...».

Ἀριθ. 14,19· «Ἄφες τὴν ἀμαρτίαν τῷ λαῷ τούτῳ...».

Δευτ. 9,25· «καὶ ἐδεήθη ἔναντι Κυρίου τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας...».

#### γ'. Ὁ Σαμουὴλ μεσιτεύει γιὰ τὸ λαὸ τοῦ

Α' Βασ. (Σαμουήλ) 7,8· «Μὴ παρασιωπήσης ἀφ' ἡμῶν τοῦ μὴ βοᾶν πρὸς Κύριον Θεόν σου».

Α' Βασ. (Σαμουήλ) 12,23· «Καὶ ἐμοὶ μηδαμῶς τοῦ ἀμαρτεῖν τῷ Κυρίῳ ἀνιέναι τοῦ προσεύχεσθαι περὶ ὑμῶν...».

### δ'. Χάριν τοῦ Δαυῖδ σώζεται ὁ Σολομών

Γ' Βασ. (Α) 11,12· «Πλὴν ἐν ταῖς ἡμέραις σου οὐ ποιήσω αὐτὰ διὰ Δαυῖδ τὸν πατέρα σου...».

### ε'. Χάριν τοῦ Δαυῖδ σώζεται ἡ Ἱερουσαλήμ

Δ' Βασ. (Β) 19,34· «Καὶ ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης δι' ἐμέ καὶ διὰ Δαυῖδ τὸν δοῦλόν μου».

Δ' Βασ. (Β) 20,6· «Καὶ ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης δι' ἐμέ καὶ διὰ Δαυῖδ τὸν δοῦλόν μου».

### στ'. Ὁ Ἰώβ μεσιτεύει γιὰ τοὺς φίλους του

Ἰώβ 42,8· «Ἰώβ δὲ ὁ θεράπων μου εὗξεται περὶ ὑμῶν...».

### Κ. Διαθήκη:

Πράξ. 8,24· «...δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν...».

Ρωμ. 15,30· «...συναγωνίσασθαί μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν».

Φιλιπ. 1,4· «Πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος».

Ἰακ. 5,16· «Πολὸν ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη».

Ἀποκ. 5,8· «...ἔχοντες ἕκαστος κιθάραν καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἱ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων».

Ἀποκ. 8,3-4· «Καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων».

## 29. ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

### Π. Διαθήκη:

Γ' Βασ. (Α) 17,21-22· «...Κύριε ὁ Θεός μου, ἐπιστραφήτω δὴ ἡ ψυχὴ τοῦ παιδαρίου τούτου εἰς αὐτόν».

Δ' Βασ. (Β) 4,32-35· «Καὶ εἰσῆλθεν Ἐλισαιὲ εἰς τὸν οἶκον καὶ ἰδοὺ τὸ παιδάριον τεθνηκός ... καὶ ἤνοιξε τὸ παιδάριον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ».

Δ' Βασ. (Β) 13,20-21· «...καὶ ἔρριψαν τὸν ἄνδρα ἐν τῷ τάφῳ Ἐλισαιέ, καὶ ἐπορεύθη καὶ ἦψατο τῶν ὀστέων Ἐλισαιέ καὶ ἐξῆσε καὶ ἀνέστη ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ».

### Κ. Διαθήκη:

Πράξ. 3,4-9· «...ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου ἔγειρε καὶ περιπάτει...».

Πράξ. 5,12-16· «Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολλά».

Πράξ. 9,36-41· «...ὁ Πέτρος θείσ τὰ γόνατα

προσηύξατο, και ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπε· **Ταβιθά, ἀνάστηθι...**».

Πράξ. 19,11-12· «Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχοῦσας ἐποίει ὁ Θεὸς **διὰ χειρῶν Παύλου...**».

Πράξ. 20,7-12· «Καταβάς δὲ ὁ **Παῦλος ἐπέπεσεν** αὐτῶ... ἤγαγον δὲ τὸν παιδα ζῶντα...».

Πράξ. 28,8· «Ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου τυρετοῖς καὶ δυσεντερίῳ συνεχόμενον κατοικεῖσθαι πρὸς ὃν ὁ Παῦλος... **ἐπιθείς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἰάσατο αὐτόν...**».

### 30. Ο ΘΕΟΣ ΤΙΜΑ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ

Α' Βασ. 2,30· «Τοὺς δοξάζοντάς με **δοξάσω...**».

Ψαλμ. 4,4· «Γινῶτε ὅτι **ἐθαυμάστωσε** Κύριος τὸν ὄσιον αὐτοῦ».

Ψαλμ. 138,17· «Ἐμοὶ δὲ **λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου**, ὁ Θεός, **λίαν ἐκραταιώθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν**».

Παροιμ. 10,7· «**Μνήμη δικαίων μετ'** ἐγκωμίων, ὄνομα δὲ **ἀσεβοῦς σβέννυται**».

Ἐβρ. 13,7· «**Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν**, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς **μιμεῖσθε τὴν πίστιν**».

### 31. ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

**α'. ΕΛΩΧΕΙΜ** = οἱ θεοί

Γεν. 1,1· «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς (**Ἐλωχείμ**) τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν».

**β'. ΑΔΩΝΑΪ** = ὁ Κύριός μου

Ἐξοδ. 4,10· «Εἶπεν δὲ Μωϋσῆς πρὸς Κύριον· **δέομαι, Κύριε, (Ἄδωναῖ)** οὐχ ἰκανός εἰμι...».

**γ'. ΕΛΣΑΔΑΪ** = παντοδύναμος

Γεν. 17,1-2· «Ἐγένετο δὲ Ἄβραμ ἐτῶν ἐνενήκοντα ἐννέα, καὶ ὤφθη Κύριος τῷ Ἄβραμ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐγὼ εἰμι ὁ Θεός σου (**Ἐλ Σαδαῖ**)...».

**δ'. ΕΛΥΟΝ** = Ὑψιστος

Γεν. 14,18· «Καὶ Μελχισεδὲκ βασιλεὺς Σαλήμ ἐξήνεγκεν ἄρτους καὶ οἶνον· ἦν δὲ ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου (**Ἐλυόν**)».

**ε'. ΕΝΟΛΑΝ** = Θεός τῶν ἀποκρῦφων πραγμάτων

Ἦσ. 40,28· «Καὶ νῦν οὐκ ἔγνωσ εἰ μὴ ἤκουσας;

Θεός αιώνιος (Ἐν ὀλίαν) ὁ Θεός ὁ κατασκευάσας τὰ ἄκρα τῆς γῆς...».

### στ'. ΙΕΘΒΑ = Κύριος

Ἐξοδ. 6,3· «Καὶ ὤφθην πρὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ, Θεὸς ὢν αὐτῶν, καὶ τὸ ὄνομά μου Κύριος οὐκ ἐδήλωσα αὐτοῖς».

### ζ'. Ο ΩΝ

Ἐξοδ. 3,14· «...ἐγώ εἰμι ὁ ὢν. καὶ εἶπεν· οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· ὁ ὢν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς».

### η'. ΣΑΒΑΩΘ = παντοκράτωρ

Ἦσ. 6,3· «Καὶ ἐκέκραγεν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον καὶ ἔλεγον· ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος σαβαώθ».

### θ'. ΖΗΛΩΤΗΣ

Ἐξοδ. 34,14· «...ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ζηλωτὸν ὄνομα, Θεὸς ζηλωτῆς ἐστίν».

## 32. ΟΝΟΜΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

ΧΙΛΙΑΣΤΑΙ

ΧΑΡΑΥΓΙΣΤΑΙ  
ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ  
ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ  
ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

## 33. ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

### α'. Μαθηταί

Πράξ. 6,1· «Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν...».

### β'. Σωζόμενοι

Πράξ 2,47· «Ὁ δὲ Κύριος προσετίθει τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν τῇ Ἐκκλησίᾳ».

### γ'. Οἱ τῆς ὁδοῦ

Πράξ. 9,1-2· «...προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ ἠτήσητο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ἐάν τινες εὐρη τῆς ὁδοῦ ὄντας...».

### δ'. Κλητοί

Α' Κορινθ. 1,24· «...αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησι...».

### ε'. Ἄγιοι

Φιλιπ. 4,21· «Ἀσπάσαθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ».

### στ'. Χριστιανοί

Πράξ. 11,26· «...χρηματίσαι τε πρῶτον ἐν Ἀντιο-

χεία τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς».

Πράξ. 26,28· «...ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστιανὸν γενέσθαι».

Α' Πέτρ. 4,15-16· «...εἰ δὲ ὡς Χριστιανός, μὴ αἰσχυνέσθω».

### 34. ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ, ΟΧΙ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

Λουκ. 24,48· «Ἵμεῖς δὲ ἐστε μάρτυρες τούτων».

Πράξ. 1,8· «...καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τῇ Ἰερουσαλήμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ».

Πράξ. 2,32· «Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες».

Πράξ. 3,15· «Τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείναντες, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν».

Πράξ. 13,31· «...οἵτινές εἰσι μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν».

Πράξ. 22,18· «...οὐ παραδέξονται σου τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ».

### 35. ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ

Ἵποταγή σ' αὐτές

Ρωμ. 13,1-2· «Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω· οὐ γὰρ ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ἀπὸ

Θεοῦ· αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τεταγμένοι εἰσίν· ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ Θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν· οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρῖμα λήφονται».

Τίτ. 3,1· «Ἵπομίμησε αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν...».

Α' Πέτρ. 2,13· «Ἵποτάγητε οὖν πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν Κύριον, εἴτε βασιλεῖ, ὡς ὑπερέχοντι, εἴτε ἡγεμόσιν, ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις...».

### Ἡ πληρωμὴ τῶν φόρων

Λουκ. 20,22-24· «Ἐξέστιν ἡμῖν Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὐ;...δεῖξατέ μοι δηνάριον...ἀπόδοτε τοῖνυν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ».

Ρωμ. 13,6· «Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε».

### Νά προσευχώμεθα ὑπὲρ αὐτῶν

Α' Τιμ. 2,1· «Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιῆσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων...».

### 36. ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

#### Ὁ ἑκατόνταρχος τοῦ Εὐαγγελίου

Μαθ. 8,10· «Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὑρόν».

#### Στρατιῶτες βαπτίζονται

Λουκ. 3,14· «Ἐπρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες· καὶ ἡμεῖς τί ποιήσομεν; καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· μηδένα συκοφαντήσητε μηδὲ διασεῖσητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὄψωνιόις ὑμῶν».

#### Στρατιώτης χριστιανός

Πράξ. 10,1· «Ἀνὴρ δὲ τις ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατοντάρχης...εὐσεβῆς καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν...».

Ρωμ. 13,4· «Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστί σοι εἰς τὸ ἀγαθόν. Ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῆς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκῆ τὴν μάχαιραν φορεῖ».

### 37. ΠΟΛΕΜΟΣ ENANTION EXΘΡΩΝ

Ἀριθ. 31,7· «Ἐνετείλατο Κύριος Μωϋσῆ καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικόν».

Δευτ. 20,12· «Ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσωσί σοι καὶ ποιῶσι πρὸς σὲ πόλεμον, περικαθαριεῖς αὐτήν».

Δευτ. 21,10· «Ἐὰν δὲ ἐξελθῶν εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου...».

### 38. ΑΜΥΝΤΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Ἐξοδ. 17,11-15· Ὁ Μωϋσῆς προσεύχεται γιὰ τὴν νίκη τοῦ λαοῦ του.

Νεεμ. 4,17· «Ἐν μιᾷ χειρὶ ἐποίει αὐτοῦ τὸ ἔργον καὶ ἐν μιᾷ ἐκράτει τὴν βολίδα».

### 39. ΕΜΦΥΛΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Κριτ. 12,1-6· «Καὶ ἔπесαν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ Ἐφραὶμ δύο καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες».

Κριτ. 20,1-48· «Καὶ ἐπάταξαν αὐτούς ἐν στόματι ρομφαίας».

Β' Βασ. (Σαμουήλ) 2,16· «Καὶ ἐκράτησαν ἕκαστος τῇ χειρὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ μάχαιρα αὐτοῦ...».

Γ' Βασ. (Α) 14,30· «Καὶ πόλεμος ἦν ἀνά μέσον Ροβοὰμ καὶ ἀναμέσον Ἱεροβοὰμ πάσας τὰς ἡμέρας».

Γ' Βασ. (Α) 15,16· «Καὶ πόλεμος ἦν ἀνά μέσον Ἀσὰ καὶ ἀνά μέσον Βασὰ βασιλέως Ἰσραὴλ».

#### 40. Η ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Οί μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά ἀρνοῦνται τή μετάγγισι τοῦ αἵματος ἐπικαλούμενοι τά χωρία:

Γεν. 9,4· «Πλὴν κρέας ἐν αἵματι ψυχῆς οὐ φάγεσθε».

Λευϊτ. 17,14· «Αἷμα πάσης σαρκὸς οὐ φάγεσθε, ὅτι ἡ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστι· πᾶς ὁ ἐσθων αὐτὸ ἐξολοθρευθήσεται».

Πράξ. 15,28· «Ἐδοξε γὰρ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν τῶν ἐπάναγκες τούτων, ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος καὶ πνικτοῦ καὶ πορνείας».

#### Ἀπάντησι

α) Παλαιότερα οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά ἐπέτρεπαν τὴν μετάγγισι τοῦ αἵματος. Βλέπε βιβλίο «Ὁ φρόνιμος δοῦλος».

β) Πῶς εἶναι δυνατόν ὁ Θεός νά ἀπαγορεύῃ κάτι πού δέν γινόταν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη; Ὁ Θεός ἀπαγορεύει τὸ φόνο, τὴ μοιχεία, γιατί γινόταν. Πῶς ὁμως νά ἀπαγορεύση τὴ μετάγγισι πού δέν ὑπῆρχε κἂν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη;

γ) Ἡ Γραφή ἀπαγορεύει νά τρῶνε καὶ τὸ στέαρ τῶν ζώων. Γιατί οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά γι' αὐτὸ δέν μιλοῦν καθόλου;

Λευϊτ. 3,17· «Νόμιμον εἰς τὸν αἰῶνα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν· πᾶν στέαρ καὶ πᾶν αἷμα οὐκ ἐδεσθε».

#### 41. Η ΧΙΛΙΕΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

##### Ποῦ τὴν στηρίζουν

Ἄποκ. 20,4· «...καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ χίλια ἔτη».

##### α'. Τὸ δέσιμο τοῦ Σατανᾶ

Ἄποκ. 20,2· «Καὶ ἐκράτησε τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὃς ἐστι Διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη».

##### β'. Τὸ λύσιμο τοῦ Σατανᾶ

Ἄποκ. 20,7· «Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ».

**Ἀπάντησι**

α'. Τά χίλια ἔτη εἶναι συμβολικός ἀριθμός καί ὄχι πραγματικός.

Β' Πέτρ. 3,8· «Ἐν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία».

β'. Τό δέσιμο καὶ τό λύσιμο τοῦ Σατανᾶ εἶναι σχετικό.

**Γιά τοὺς πιστοὺς εἶναι δεμένους**

Ἰωάν. 12,31· «Νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω».

Ἰωάν. 16,11· «Ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται».

Κολ. 1,13· «Ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ».

**Γιά τὸν κόσμον εἶναι λυμένους**

Ἐφεσ. 2,2· «...κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας».

Β' Κορινθ. 4,4· «Ἐν οἷς ὁ Θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσε τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ ἀγᾶσαι αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου

τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ...».

**42. Ο ΑΡΜΑΓΕΔΩΝ****Ποῦ τὸν στηρίζουν**

Ἄποκ. 16,16· «Καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον ἑβραϊστὶ Ἀρμαγεδών».

**Ἀπάντησι**

α. Μ' αὐτὸν τὸν πόλεμον ἐξασκοῦν οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά ψυχολογικὴ βία φόβου στοὺς ὀπαδοὺς τους γιὰ νὰ τοὺς συγκατατοῦν.

β. Ἡ τοποθεσία Ἀρμαγεδών εἶνε συμβολικὴ, ὅπως συμβολικὰ ἀναφέρονται ἡ μάχη στὸν Μαραθῶνα, στὸ Βατερλώ, στὸ Στάλιγκραντ.

γ. Ἡ μάχη αὐτὴ δὲν εἶναι μάχη μεταξύ ἀνθρώπων καὶ ἀγγελικῶν δυνάμεων, διότι δὲν μπορεῖ νὰ γίνη μιά τέτοια μάχη, ἐπειδὴ οἱ ἄγγελοι εἶναι πνεύματα καὶ οἱ ἀνθρώποι σάρκες.

δ. Ἡ μάχη τοῦ Ἀρμαγεδῶνος σημαίνει συμβολικὰ τὴν καταστροφὴ ὅλων τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων τοῦ ἀντιχρίστου μέ τῆ δευτέρα ἔλευσι τοῦ Χριστοῦ.

### 43. ΟΙ 144.000 – ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΠΟΙΜΝΙΟ

Οι μάρτυρες του Ίεχωβά χωρίζουν τους ανθρώπους σε δύο κατηγορίες

- Οι 144.000 χιλιάδες. Αυτοί θα είναι στον ουρανό.
- Ο πολύς όχλος. Αυτοί θα βρίσκονται στη γη.

#### Χωρία τά όποια αναφέρουν

Ή αποκ. 7,4: «Και ήκουσα τον αριθμόν των έσφραγισμένων· εκατόν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες έσφραγισμένοι εκ πάσης φυλής υιών Ισραήλ».

Ή αποκ. 7,9: «Μετά ταυτα είδον, και ίδου όχλος πολύς, όν αριθμησαι αυτόν ουδεις έδύνατο, εκ παντός έθνους και φυλών και λαών και γλωσσών, έστῶτες ένώπιον του θρόνου και ένώπιον του άρνίου».

#### Ή απάντησι

Ή αριθμός 144.000 είναι συμβολικός. Είναι πολλαπλάσιος του 12X12X1000, που φανερώνει την πληρότητα· 12 οι φυλές του Ισραήλ, 12 οι μαθηταί του Χριστού, 12 οι πυ-

λώνες της Ήρουσαλήμ, 12 οι φύλακες άγγελοι, 12 τά θεμέλιά της, 12 πολύτιμοι λίθοι, 12 μαργαριτάρια. Ή αποκ. 21, 12-21.

Για τον πολύ όχλο λένε ότι θα βρίσκεται εδώ κάτω στη γη. Τους διαψεύδει όμως τό ίδιο τό κείμενο που επικαλούνται, διότι λέγει ότι **στεκόταν ένώπιον του θρόνου και του άρνίου**. Ήλλά ό θρόνος και τό άρνιον βρίσκονται στον ουρανό και όχι στη γη. Οι 144.000 και ό πολύς όχλος, τον όποιον είδε ό Ήωάννης, είναι τό σύνολο των πιστών που θα αποτελούν την θριαμβεύουσα Ήκκλησία στον ουρανό.

Δέν υπάρχουν δύο ποιμνια, μικρό και μεγάλο.

Ή υπάρχει:

- Ήνα ποιμνιο. Ήνας Ποιμένας.
- Μία νύμφη. Ήνας Νυμφίος.
- Μία Ήκκλησία. Ήνας Κύριος.
- Μία βασιλεία. Ήνας Βασιλεύς.

Ή Ήβραάμ, ό Ήσαάκ, ό Ήακώβ, δέν θα είναι στη γη, αλλά στον ουρανό.

Ματθ. 8,11: «Λέγω δε υμίν ότι πολλοι από άνατολών και δυσμών ήξουσι και άνακλιθήσονται μετά Ήβραάμ και Ήσαάκ και Ήακώβ έν τη βασιλεία των ουρανών».

#### 44. ΟΧΙ ΤΟ ΦΩΣ ΛΙΓΟ – ΛΙΓΟ

Οί μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά ἰσχυρίζονται ὅτι τό φῶς τό λαμβάνουν λίγο–λίγο, γι' αὐτό καί κάνουν ἀναπροσαρμογές στίς διδασκαλίες τους.

Χωρία πού ἐπικαλοῦνται:

Παροιμ. 4,18· «Αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν δικαίων ὁμοίως φωτὶ λάμπουσι, προπορεύονται καὶ φωτίζουν, ἕως κατορθώσῃ ἡ ἡμέρα».

Παρερμηνεύοντας αὐτό τό χωρίο οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά ἰσχυρίζονται πῶς τό φῶς τῆς ἀλήθειας τό λαμβάνουν λίγο–λίγο μέχρι πού νά φωτίσῃ ἡ ἡμέρα. Καί βάσει αὐτοῦ τοῦ χωρίου δικαιολογοῦν κάθε ἀλλαγὴ διδασκαλίας.

Ἀλλά αὐτό τό χωρίο δέν γράφει γιὰ ἀλήθειες πού ἀποκαλύπτονται λίγες–λίγες, ἀλλά γιὰ τὴ ζωὴ τῶν δικαίων, πού ὅσο προοδεύουν, τόσο καί πῶς φωτεινὴ γίνεται.

Οἱ ἀλήθειες τοῦ Εὐαγγελίου παραδόθηκαν στήν Ἐκκλησία μιὰ γιὰ πάντα. Νά τί λέει ἡ Γραφή:

Ἰωάν. 16,12–13· «Ἐτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ'

οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν...».

Καί ἐγινε αὐτό κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς.

Ἰούδα 1,3· «...ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει».

Ἡ πίστις καί ἡ ἀλήθεια ἔχει παραδοθῆ μιὰ γιὰ πάντα στήν Ἐκκλησία. Τώρα πιά δέν χρειαζόμαστε φῶς «ὅτι τό φῶς ἐλήλυθεν εἰς τόν κόσμον, καί ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τό σκοτός ἢ τό φῶς...» (Ἰωάν. 3,19).

#### 45. Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

#### ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΟΧΙ ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ

Οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά ἰσχυρίζονται ὅτι οἱ νεκροὶ θά ἀναστηθοῦν λίγοι–λίγοι, γιὰ νά μποροῦν οἱ ζωντανοὶ νά κάνουν τίς κατάλληλες προετοιμασίες. (Βιβλίον «Ἡ Ἀλήθεια» 6,108).

Τί ἀπαντᾷ ἡ Ἁγία Γραφή:

Ἰωάν. 5,28· «Μὴ θαυμάζετε τοῦτο ὅτι ἐρχεται ὥρα ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται

τῆς φωνῆς αὐτοῦ...».

Α' Κορινθ. 15,52· «...ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· σαλπίσει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτου».

Ἄποκ. 20,12· «Καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικρούς, ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ βιβλία ἠνοιχθησαν».

Οἱ νεκροὶ θά ἀναστηθοῦν ὅλοι μαζί· «ἐρχεται ὥρα ἐν ᾗ πάντες...». Στὴν τελευταία σάλπιγγα «ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι», ὅλοι μαζί μικροὶ καὶ μεγάλοι θά ἀναστηθοῦν μὲ μία ἀνάστασι.

#### 46. ΟΙ ΑΓΓΕΛΟΙ ΕΙΧΑΝ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΓΥΝΑΙΚΕΣ!

Οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά ἰσχυρίζονται ὅτι οἱ ἄγγελοι εἶχαν σχέσεις σεξουαλικές μὲ τίς γυναῖκες στὴν ἐποχὴ τοῦ Νῶε.

Χωρία πού ἐπικαλοῦνται:

Γεν. 6,2· «Ἰδόντες δὲ οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων ὅτι καλαὶ εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας ἀπὸ πασῶν, ὧν ἐξελέξαντο».

Ἐρμηνεύουν τελείως αὐθαίρετα ὅτι αὐτοὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, πού ἀναφέρονται, εἶναι

οἱ ἄγγελοι πού ἔλαβαν σάρκα καὶ παντρεύτηκαν μὲ τίς γυναῖκες τῶν ἡμερῶν τοῦ Νῶε.

Ἀπάντησι:

Μαθ. 22,29-30· «Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ. Ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἐγκαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι Θεοῦ ἐν οὐρανῷ εἰσι».

Οἱ ἄγγελοι εἶναι πνεύματα καὶ δέν ἔχουν ἐπιθυμίες σαρκικές. Ἀλλὰ καὶ ἐκτός τούτου δέν ἔχουν τό δικαίωμα νά σαρκῶνωνται.

Οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ πού ἀναφέρονται, εἶναι οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σήθ, οἱ ὅποιοι ὀνομάζονταν μὲ τό ὄνομα τοῦ Κυρίου (Γεν. 4,26). Ἐνῶ οἱ θυγατέρες τῶν ἀνθρώπων εἶναι οἱ ἀπόγονοι τοῦ Κάιν (Γεν. 4,16-17).

#### 47. ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΩΝ

Σχετικά μὲ τίς πολιτικές ἐξουσίες, ὅπως ἀναφέρεται στὰ ἔντυπά τους:

α) Τό 1886 πίστευαν καὶ δίδασκαν ὅτι οἱ πολιτικές ἐξουσίες τάχθηκαν ἀπὸ τόν Θεό (βιβλίο «Γραφικαὶ Μελέται», τ.Α',σελ. 302).

β) Τό 1929, ύστερα από 43 χρόνια, έλαβαν περισσότερο φώς και γράφουν: «Οί πολιτικές κυβερνήσεις τάχθηκαν από τόν διάβολο» (Περιοδικό «Σκοπιά» 1929, σελ. 196).

γ) Άλλά ξαφνικά τό 1963 λαμβάνουν πίο πολύ φώς!! και έπιστρέφουν στό λίγο φώς του 1886 και γράφουν: «Οί πολιτικές κυβερνήσεις τάχθηκαν από τόν Ίεχωβᾶ Θεό» (Περιοδικό «Σκοπιά» 1963, σελ. 171).

Σχετικά μέ τόν αρχάγγελο Μιχαήλ

α) Πρώτη διδασκαλία:

«Ό Άρχάγγελος Μιχαήλ είναι ό Χριστός» (βιβλίό «Γραφικάί Μελέται» τ.Γ, σελ. 63).

β) Δεύτερη διδασκαλία:

«Ό Άρχάγγελος Μιχαήλ είναι ό Πάπας» (βιβλίό «Γραφικάί Μελέται» τ.Ζ, σελ. 236).

γ) Τρίτη διδασκαλία:

«Ό Άρχάγγελος Μιχαήλ είναι ό Χριστός» (βιβλίό «Δημιουργία», σελ. 16).

Σχετικά μέ τόν Άδάμ και τήν Εύα

α) Πρώτη διδασκαλία:

«Ό Άδάμ και ή Εύα θά σωθοῦν» (βιβλίό «Ζωή», σελ. 201).

β) δεύτερη διδασκαλία:

«Ό Άδάμ και ή Εύα εἶναι καταδικασμένοι για πάντα» (βιβλίό «Έστω ό Θεός αληθής», σελ. 116).

Σχετικά μέ τούς Σοδομίτες

α) Πρώτη διδασκαλία:

«Οί Σοδομίται θά σωθοῦν» (βιβλίό «Κιθάρα του Θεού», σελ. 391).

β) Δεύτερη διδασκαλία:

«Οί Σοδομίται θά χαθοῦν» (βιβλίό «Άπολεσθεις παράδεισος», σελ. 236).

#### 48. ΨΕΥΔΟΠΡΟΦΗΤΕΙΕΣ

Ός πρός τή δεύτερη έλευσι του Χριστου

α) Ψευδοπροφητεία:

«Εἶναι γραφικῶς αποδεδειγμένον ότι ή δευτέρα παρουσία του Κυρίου Ίησου Χριστου ήρχισε τό έτος 1874...». (βιβλίό «Προφητεία», σελ. 73).

β) Ψευδοπροφητεία:

«Ό βασιλεύς ήλθε εν τή δόξη του στό έτος 1914 τότε εκάθισεν επί του θρόνου της δόξης αυτού...». (βιβλίό «Άπολεσθεις παράδεισος», σελ. 200).

### Σχετικά με τὰ 6.000 χρόνια από 'Αδάμ

α) Ψευδοπροφητεία:

«Τὰ 6.000 χρόνια από 'Αδάμ ἔληξαν τό ἔτος 1872». (Βιβλίο «'Ο καιρός ἐγγύς», σελ. 35,46).

β) Ψευδοπροφητεία:

«Τὰ 6.000 χρόνια από 'Αδάμ λήγουν τό ἔτος 1925». (Βιβλίο «Ζωή», σελ. 172).

γ) Ψευδοπροφητεία:

«Τὰ 6.000 χρόνια από 'Αδάμ λήγουν τό ἔτος 1955». (Βιβλίο «Ἐστω ὁ Θεός ἀληθής», σελ. 173).

δ) Ψευδοπροφητεία:

«Τό 1975 ΤΕΛΟΣ! Ἴσως νά περιλαμβάνει μόνο μία διαφορά ἐβδομάδων ἢ μηνῶν, ὄχι ἐτῶν». (Βιβλίο «Ὀλη ἢ Γραφή Θεόπνευστος», σελ. 284).

ε) Ψευδοπροφητεία:

«Τό 1979! βρισκόμαστε πολύ κοντά στήν τελική περίοδο αὐτοῦ τοῦ συστήματος πραγμάτων». (Περιοδικό «Σκοπιά» 1/12/79, σελ. 17).

### 49. ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ

#### ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

Τί ἀπαντᾷ ἡ Ἁγία Γραφή; (Μετάφρασι Βάμβα).

'Αριθ. 2,2· «Ἄς στρατοπεδεύσιν οἱ υἱοί Ἰσραήλ, ἕκαστος πλησίον τῆς σημαίας αὐτοῦ...».

'Αριθ. 2,3· «Καί οἱ μέν πρός ἀνατολάς στρατοπεύοντες θέλουσιν εἶσθαι οἱ ἐκ τῆς σημαίας τοῦ στρατοπέδου Ἰούδα...».

'Αριθ. 2,10· «Πρός μεσημβρίαν δέ θέλει εἶσθαι ἡ σημαία τοῦ στρατοπέδου Ρουβήμ...».

'Αριθ. 2,18· «Πρός δυσμάς δέ θέλει εἶσθαι ἡ σημαία τοῦ στρατοπέδου τοῦ Ἐφραΐμ...».

'Αριθ. 2,25· «Πρός βορρᾶν δέ θέλει εἶσθαι ἡ σημαία τοῦ στρατοπέδου Δάν...».

### 50. ΠΛΗΡΩΜΗ ΔΙΑΚΟΝΩΝ

#### ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΩΝ

α) Τά στελέχη τῶν μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά πληρώνονται **πληρωμῇ διακόνου**.

«Ἐπίσης ὀλοχρόνιοι διάκονοι πού ἐκτελοῦν εἰδικό ἱεραποστολικό ἔργο μποροῦν νά ἀπευθύνονται στήν ἑταιρία κάθε μῆνα γιά μιά ὀνομαστική χορηγία ἐξόδων γιά νά συντηρηθοῦν

στό ειδικό έργο του» (βιβλίο «Έστω ό Θεός αληθής», σελ. 221).

β) Πληρωμή ύπηρετου

«Οί ύπηρετάι περιοχής θά λαμβάνουν κάθε μήνα ένα μικρό έπίδομα από τήν εταιρίαν, στό όποιον θά προστίθενται τά έσοδα από τήν διάθεσι έντύπων πού λαμβάνουν σέ τιμές σκαπανέως. Τά έξοδα τής συζύγου περιλαμβανομένων τών όδοιπορικών, ύπνου καί φαγητου καί τό άτομικό του έπίδομα πού είναι τό ίδιο μέ τόν σύζυγό της, θά συμπεριλαμβάνονται στή μηνιαία έκθεσι πρός τήν εταιρίαν» (βιβλίο «Κηρύττοντας καί διδάσκοντας μέ ειρήνη καί ένότητα», σελ. 59-60)

## 51. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

### ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΘΕΤΟΥΜΕ

#### ΣΤΟΥΣ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

1. Που αναφέρεται στή Γραφή ότι τό Άγιο Πνεύμα είναι ή ενεργός δύναμις του Θεού;
2. Που αναφέρεται στήν Κ. Διαθήκη τό όνομα του Θεου ΓΙΑΧΒΕ;

3. Που αναφέρεται στήν Κ. Διαθήκη να όνομάζονται οι μαθηταί μάρτυρες του Ίεχωβά;
4. Που αναφέρεται στή Γραφή ότι ό Χριστός ήρθε τό έτος 1914;
5. Που αναφέρεται στή Γραφή ότι οι νεκροί θά άναστηθοϋν λίγοι-λίγοι;
6. Που αναφέρεται στή Γραφή ότι οι άνθρωποι θά κριθοϋν από τά έργα πού θά κάνουν μετά τήν άνάστασι;
7. Που αναφέρεται στήν Κ. Διαθήκη ότι ό Χριστός πέθανε από συγκοπή καρδιάς;
8. Που αναφέρεται στήν Κ. Διαθήκη ότι τό σωμα του Χριστου μετά τήν άνάστασι διελύθη εις άέρια;
9. Που αναφέρεται ότι τό 1918 έγινε ή άνάστασι των χριστιανών μαρτύρων του Ίεχωβά;
10. Που αναφέρεται ότι τό 1975 έληξαν τά έξη χιλιάδες χρόνια από Άδάμ;
11. Που αναφέρεται ότι ό Χριστός θά έρθη άοράτως;

## 52. ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΩΣ

## α) Μελέτα τήν Ἁγία Γραφή

Κολ. 3,16· «...ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικεῖτω ἐν ὑμῖν πλουσιῶς...».

## β) Ἐχε ἐπαφή μέ τήν Ἐκκλησία

Πράξ. 2,46-47· «Καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ...».

## γ) Παρακολοῦθα κύκλους μελέτης Ἀγ. Γραφῆς

Ἐβρ. 10,24-25· «Καί κατανοῶμεν ἀλλήλους...μὴ ἐγκαταλείποντες τήν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν».

## δ) Μὴ δέχεσαι αἰρετικούς στό σπίτι σου

Β' Ἰωάν. 10 «Εἰ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε».

## ε) Μὴ διαβάζεις αἰρετικά βιβλία

Α' Τιμόθ. 4,13· «Ἔως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ»

## στ) Διαφώτιζε τοὺς συνανθρώπους σου

Α' Τιμόθ. 4,6· «Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔση διάκονος Ἰησοῦ Χριστοῦ».

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ὁ Θεὸς εἶναι Τριάς	3
2. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁμοούσιος τῷ πατρὶ καὶ Θεὸς ἀληθινὸς	4
3. Ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι ὁ Μιχαήλ	11
4. Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον	12
5. Ἡ Ἱερά παράδοσις	21
6. Ἡ ἀθανασία τῆς ψυχῆς	23
7. Κόλασις αἰώνιος	28
8. Ἡ Βασιλεία εἶναι οὐράνιος	32
9. Ἡ γῆ καὶ τὰ ἔργα αὐτῆς θά καταστραφοῦν	36
10. Ἡ Δευτέρα ἔλευσις τοῦ Χριστοῦ ὁρατὴ καὶ ἄγνωστη	37
11. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου	39
12. Ἀνελήφθη μέ τό σῶμα του	40
13. Θα ξαναέλθῃ μέ τό σῶμα του	41
14. Τά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας	41
15. Ἡ Νηστεία	49
16. Ὁ Τίμιος Σταυρὸς	51
17. Ὑβρίζουν τήν Θεοτόκον	52
18. Καταφέρονται κατὰ τῶν Ἱερῶν Ναῶν	55

19. Οί δύο χοροί ψαλτάδων	56
20. Ἡ Ἁγία τράπεζα καί οἱ ἄρτοι	56
21. Τά ἀφιερῶματα στούς ναούς	57
22. Κιβώτιον ὑπέρ τοῦ ναοῦ	57
23. Ἐλαιον καί θυμίαμα	57
24. Ἄρνοῦνται τίς Ἱερές εἰκόνες	58
25. Ἄρνοῦνται τά θαύματα τῶν εἰκόνων	59
26. Λιτανεία τῆς Κιβωτοῦ	60
27. Τιμητική προσκύνησι τῶν ἁγίων	61
28. Μεσιτεία ἁγίων	65
29. Τά θαύματα τῶν ἁγίων	67
30. Ὁ Θεός τιμᾷ τοὺς ἁγίους	68
31. Τά ὀνόματα τοῦ Θεοῦ	69
32. Ὀνομασίες τῶν μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά	70
33. Ὀνόματα τῶν πρώτων Χριστιανῶν	71
34. Μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ, ὄχι τοῦ Ἰεχωβά	72
35. Ἀνθρώπινες ἐξουσίες	72
36. Χριστιανός καί στρατιώτης	74
37. Πόλεμος ἐναντίον ἐχθρῶν	74
38. Ἀμυντικός Πόλεμος	75
39. Ἐμφύλιος Πόλεμος	75
40. Ἡ αἰμοδοσία	76
41. Ἡ χιλιετής Βασιλεία τῶν	

Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά	77
42. Ὁ Ἄρμαγεδών	79
43. Οἱ 144.000 τό μικρό ποίμνιο	80
44. Ὅχι τό φῶς λίγο λίγο	82
45. Ἡ Ἀνάστασις θά εἶναι καθολική καί ὄχι τμηματική	83
46. Οἱ ἄγγελοι εἶχαν σχέσεις μέ γυναῖκες	84
47. Ἀναπροσαρμογή διδασκαλιῶν	85
48. Ψευδοπροφητείες	87
49. Κατά τῆς σημαίας τοῦ Ἔθνους	89
50. Πληρωμή διακόνων καί ὑπηρετῶν	89
51. Ἐρωτήματα πού πρέπει νά θέτουμε στοὺς Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά	90
52. Μέτρα προφυλάξεως	92